

Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2012

Kia Olin
kiaolin@gmail.com

Översättning: Kia Olin
Translation: Kia Olin

Kansikuva: Mellojia Lentuan Lehtosaaren autiotuvan rannassa.
Kuva: Metsähallitus / Kia Olin

© Metsähallitus 2012

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-446-979-1 (pdf)

Kia Olin

Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2012

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	18.12.2012
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	6440/52/2012
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	luonnonsuojelualue, Natura 2000 -alue, yksityinen suojelualue, rantojensuojeluohjelma		
ALUEEN NIMI	Lentuan luonnonsuojelualue, Lentua/koski (yksityinen luonnonsuojelualue)		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Lentuan alue FI1200251		
ALUEYKSIKKÖ	Pohjanmaan luontopalvelut		
TEKIJÄ	Kia Olin		
JULKAISUN NIMI	Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2012		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1990 perustettu Lentuan luonnonsuojelualue sijaitsee Kainuun maakunnassa, Kuhmon kaupungissa. Lentuan luonnonsuojelualue on osa Ystävyden puistoa, joka kuuluu molemmiin puolin Suomen ja Venäjän rajaa sijaitsevaan Ystävyden luonnonsuojelualueeseen. Lentuan luonnonsuojelualueen pinta-ala on 51 km². Vuosittain Lentualla vierailee noin 5 500 kävijää. Kävijöistä suurin osa on suomalaisia. Eniten kävijöitä saapuu luonnonsuojelualueen lähialueilta, erityisesti Kuhmosta.</p> <p>Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 13.6.–15.8.2012. Tutkimuksella selvitettiin luonnonsuojelualueen kävijärakenne ja käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä luonnonsuojelualueen hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Suosituimmat käyntikohteet olivat Lentuan luontotupa ja Lentuankoski. Kävijöiden keski-ikä oli 50 vuotta, ja suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat. Kävijöistä 85 % oli päiväkävijöitä. He viipyivät alueella keskimäärin 2,1 tuntia ja yöpyivät puolestaan keskimäärin 2,4 vuorokautta. Useimmiten puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka koostui oman perheen jäsenistä. Kävijöistä 88 % oli suomalaisia, joiden lisäksi vierailijoita saapui lähinnä muualta Euroopasta, eniten Saksasta.</p> <p>Tärkeimpiä syitä saapua Lentuan luonnonsuojelualueelle olivat maisemat, luonnon kokeminen, rentoutuminen, poissaolo melusta ja saasteista sekä yhdessäolo oman seurueen kanssa. Suosituimmat harrastukset luonnonsuojelualueella olivat käynti luontotuvassa, kävely ja kahvilassa käynti.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät melko hyvin vierailulla luonnonsuojelualueelle. Käytettyjen palveluiden laatuun ja määrään oltiin melko tyytyväisiä. Kiitosta keräsivät erityisesti Lentuan luontotupa ja kahvila, puuhuolto tulipaikoilla, pysäköintipaikat sekä tulentekopaikat ja laavut. Eniten parannettavaa olisi lähialueen tiestössä.</p> <p>Edellinen kävijätutkimus tehtiin Lentuan luonnonsuojelualueella vuonna 2005 osana koko Ystävyden puiston kävijätutkimusta.</p> <p>Lentuan luonnonsuojelualueen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 0,5 miljoonaa euroa ja 7 henkilötyövuotta.</p>		
AVAINSANAT	Lentuan luonnonsuojelualue, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT	Tutkimus on tehty Kainuun maakunta -kuntayhtymän RobinWood Plus -hankkeen Interreg IVC -hankkeen ForMarie-osahankkeessa.		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 178		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-979-1
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	61 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	18.12.2012
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	6440/52/2012
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	naturskyddsområde, Natura 2000-område, privat naturskyddsområde, strandskyddsprogrammet		
OMRÅDETS NAMN	Lentua naturskyddsområde, Lentua/fors (privat naturskyddsområde)		
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Lentuaområdet FI1200251		
REGIONENHET	Österbottens naturtjänster		
FÖRFATTARE	Kia Olin		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Lentua naturskyddsområde 2012		
SAMMANDRAG	<p>Lentua naturskyddsområde, som grundats år 1990, ligger i Kajanalands landskap, i Kuhmo stad. Lentua naturskyddsområde är en del av Vänskapens park, som tillhör Vänskapens naturskyddsområde, som ligger på båda sidor av gränsen mellan Finland och Ryssland. Lentua naturskyddsområde har en areal på 51 km². Årligen har Lentua cirka 5 500 besökare. Merparten av besökarna är inhemska. Mest av besökarna kommer från naturskyddsområdets närområden, främst från Kuhmo.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Lentua naturskyddsområde insamlades 13.6.–15.8.2012. I undersökningen utreddes besökarstrukturen, besökens regionala och tidsmässiga fördelning samt besökarnas erfarenheter av och åsikter om naturskyddsområdets skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin.</p> <p>De populäraste besöksmålen i naturskyddsområdet var Lentua naturstuga och Lentuankoski. Besökarnas medelålder var 50 år och den största besökargruppen var 55–64-åriga. 85 % av besökarna var dagsbesökare. De vistades i skyddsområdet i genomsnitt 2,1 timmar och övernattarna 2,4 dygn. Merparten av besökarna kom till naturskyddsområdet i ett sällskap på 2–5 personer. Sällskapet bestod oftast av familjemedlemmar. Av besökarna var 88 % finländare. Andra besökare kom mest från andra länder i Europa, för det mesta från Tyskland.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken på området var landskapen, naturupplevelsorna, avkoppling, att vara bort från buller och föroreningar samt samvaro med det egna sällskapet. De populäraste aktiviteterna bland besökarna i området var besöket i naturum, att promenera och att gå på kafé.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes tämligen väl under besöket. Besökarna var i genomsnitt tämligen nöjda med mängden av och kvaliteten på tjänster. Speciellt nöjda var de med Lentua naturstuga och kafé, veden vid stugorna och de underhållna eldplatserna, parkeringsplatserna samt eldplatserna och skärmskydden. Enligt besökarna var närområdets vägnät mest i behov av förbättring.</p> <p>Den senaste besökarundersökningen i Lentua naturskyddsområde gjordes år 2005 som en del av besökarundersökningen i hela Vänskapens park.</p> <p>Besökarnas totala inkomsteffekt på området var ca 0,5 miljoner euro per år och sysselsättningseffekten 7 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Lentua naturskyddsområde, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Besökarundersökningen gjordes i Interreg IVC Robinwood Plus projekt av Samkommunen för landskapet Kajanaland, i subprojekt ForMarie.		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 178		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-979-1
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	61 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

DOCUMENTATION PAGE

PUBLISHED BY	Metsähallitus	PUBLICATION DATE	18.12.2012
COMMISSIONED BY	Metsähallitus	DATE OF APPROVAL	
CONFIDENTIALITY	Public	REGISTRATION NO.	6440/52/2012
PROTECTED AREA TYPE/ CONSERVATION PROGRAMME	nature reserve, Natura 2000 -site, privately-owned protected area, shore conservation programme		
NAME OF SITE	Lentua Nature Reserve, Lentua/rapids (privately-owned protected area)		
NATURA 2000 -SITE NAME AND CODE	Lentua FI1200251		
REGIONAL ORGANISATION	Metsähallitus Natural Heritage Services, Ostrobothnia		
AUTHOR	Kia Olin		
TITLE	Lentua Nature Reserve Visitor Survey 2012		
ABSTRACT	<p>The Lentua Nature Reserve, which was established in 1990, is situated in Kainuu Region, in the town of Kuhmo. The Lentua Nature Reserve is a part of the Friendship Park, which is a part of a wider programme aiming to promote cooperation on nature conservation between Finland and Russia. The Lentua Nature Reserve covers an area of 51 km². Lentua attracts about 5 500 visitors yearly. The majority of the nature reserve's visitors are domestic. Most of the visitors arrive from the vicinity of the nature reserve, particularly from Kuhmo.</p> <p>The data for the Lentua Nature Reserve visitor survey was collected 13.6.–15.8.2012. The aim of the visitor survey was to find out the visitor structure of the nature reserve, the division of the visits according to area and time and also the visitors' experiences and opinions about the management and development needs of the nature reserve. In addition visitors' spending and its effects on the local economy were found out.</p> <p>The most popular places to visit were the Lentua Nature Information Hut and the Lentuankoski Rapids. The average age of the visitors was 50 years and the biggest visitor group was 55–64-year-olds. 85 % of the visitors were day visitors. Their visit to the area lasted on average 2,1 hours whereas the overnight visitors spent on average 2,4 days in the area. In most cases the visitors arrived to the area in groups of 2–5, which consisted of family members. 88 % of the visitors were Finnish in addition to which they arrived mostly from elsewhere in Europe, mainly from Germany.</p> <p>The most important reasons to visit the Lentua Nature Reserve were the scenery, nature experiences, relaxation and being away from noise and pollution as well as being together with their own group. The most popular activities in the nature reserve were visiting the nature information hut, walking and going to the café.</p> <p>The visitors' expectations were met fairly well on their visit to the nature reserve. The visitors were fairly satisfied with the quality and the amount of the used services. Particularly happy they were with the Lentua Nature Information Hut and café, firewood in cabins and at maintained campfire places and parking places as well as campfire sites and lean-to shelters. The road network in the vicinity would need to be improved the most.</p> <p>The previous visitor survey was made in the Lentua Nature Reserve in 2005 as a part of the Friendship Park visitor survey.</p> <p>The visitors' total income effect on the local economy was circa 0,5 million euro and 7 person-years.</p>		
KEYWORDS	Lentua nature reserve, visitor survey		
OTHER INFORMATION	The visitor survey is done in the Interreg IVC Robinwood Plus project of the Joint Authority of Kainuu Region, in subproject ForMarie.		
SERIES NAME AND NO.	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 178		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-979-1
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
NO. OF PAGES	61 p.	LANGUAGE	Finnish
PUBLISHING CO.	Metsähallitus, Natural Heritage Services	PRINTED IN	
DISTRIBUTOR	Metsähallitus, Natural Heritage Services	PRICE	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	9
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	10
2.1 Alueen kuvaus	10
2.2 Aineisto ja menetelmät	13
3 TULOKSET	16
3.1 Kävijärakenne.....	16
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	16
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	18
3.2 Käynti Lentuan luonnonsuojelualueella	19
3.2.1 Kohteen tärkeys	19
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	19
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen	22
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	22
3.2.5 Saapuminen alueelle	25
3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	27
3.2.7 Tietolähde	32
3.3 Kävijättyytyväisyys	33
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	33
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	34
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen	36
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	36
3.3.5 Kävijättyytyväisyysindeksi.....	38
3.4 Aluekohtaiset kysymykset.....	39
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset.....	41
4 TULOSTEN TARKASTELU	42
4.1 Yhteenveto.....	42
4.2 Vertailu aiempaan tutkimukseen	43
LÄHTEET	46
LIITTEET	
Liite 1 Lentuan luonnonsuojelualan kävijätutkimuksen 2012 otantakehikko	47
Liite 2 Aineistonkeruuaiakataulu ja sen toteutuminen	48
Liite 3 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	50
Liite 4 Suomenkielinen kyselylomake	52
Liite 5 Englanninkielinen kyselylomake.....	57

1 Johdanto

Lentuan luonnonsuojelualue kuuluu yhtenä osana vuonna 1990 lailla perustettuun Ystävyyden puistoon, joka muodostaa yhdessä Venäjän puolella sijaitsevan Kostamuksen luonnonpuiston kanssa Ystävyyden luonnonsuojelualueen. Lentuan luonnonsuojelualueen lisäksi Ystävyyden puistoon kuuluvat Juortanansalon–Lapinsuon soidensuojelualue, Iso-Palosen–Maariansärkkien luonnonsuojelualue, Elimyssalon luonnonsuojelualue ja Ulvinsalon luonnonpuisto. Lentuan luonnonsuojelualueen pinta-ala on 51 km². Tämän kävijätutkimuksen tutkimuskohteena on yksi Ystävyyden puiston osa, Lentuan luonnonsuojelualue yhdessä Lentuankosken yksityisen suojelualueen kanssa. Yksityinen suojelualue sijaitsee Lentuankosken länsirannalla, ja sen omistaja on Osuuspankkien Eläkekassa. Lentuan luonnonsuojelualue on Metsähallituksen hallinnassa.

Lentuan luonnonsuojelualue sopii hyvin päiväretkeilyyn, mutta alueella voi myös yöpyä autiotuvassa, laavulla tai teltassa. Alueen ollessa suurimmaksi osaksi vettä suojelualue tarjoaa hyvät mahdollisuudet erityisesti vesiretkeilyyn ja kalastukseen. Enemmistö kävijöistä vierailee Lentualla kesäaikaan, mutta talvella laajalla järvellä on hyvät hiihtomahdollisuudet. Lentuan luonnonsuojelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva Lentuankoski on yksi Kuhmon suosituimmista luonnonnähtävyyksistä. Sen rannat on suojeltu rantojensuojeluohjelmassa ja itse koski ja sen vedet koskiensuojelulla. Kävijöitä Lentuan luonnonsuojelualueella oli vuonna 2011 noin 5 500.

Ystävyyden puiston nykyinen hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2007 (Metsähallitus 2009). Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan Ystävyyden puiston perustamistarkoitus on suojella Kainuun metsä- ja suoerämaiden, järvien ja harjujen luontoa sekä metsäpeuran elinympäristöjä. Lisäksi puiston tehtävänä on edistää Suomen ja Venäjän välistä ympäristönsuojeluyhteistyötä. Hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2007–2017 keskittyy luontomatkailun toimintaedellytysten parantamiseen. Ystävyyden puiston lähellä olevia alueita on mukana sekä rantojen että vanhojen metsien suojeluohjelmissa. Rantojensuojeluohjelmakohteiden liittämistä Lentuan luonnonsuojelualueeseen on olemassa työryhmämietintö.

Lentuan luonnonsuojelualueen edellinen kävijätutkimus tehtiin vuonna 2005 (Haverinen 2005) yhtenä osana Ystävyyden puiston kävijätutkimusta. Kävijätutkimus oli osa Metsähallituksen toteuttamaa Lentuan luonnonsuojelualueen luontomatkailun kehittämishanketta.

Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut osallistuu vuosina 2011–2012 toteutettavaan Kainuun maakunta -kuntayhtymän RobinWood Plus -hankkeen ForMarie-osahankkeeseen, ja Lentuan luonnonsuojelualueen tämänvuotinen kävijätutkimus toteutettiin tässä hankkeessa. RobinWood Plus -hankkeen tavoitteena on metsien monikäytön ja osallistavan suunnittelun parhaiden käytäntöjen vaihto hankkeessa olevien EU-jäsenmaiden kesken. Sen tarkoitus on edistää metsien monipuolista hyödyntämistä ja kestävää käyttöä harvaan asutuilla alueilla ja vaihtaa kokemuksia ongelmatilanteista ja parhaista käytännöistä kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa. Hankkeessa painotetaan erityisesti osallistavan metsäsuunnittelun soveltamista. Kainuun osahankkeissa osallistamista sovelletaan myös luonnonsuojelualueiden suunnitteluun, käyttöön ja hoitoon. Lentuan osalta hankkeen tavoite on Lentuan luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyttäminen sekä virkistyskäytön, kalastuksen ja luontomatkailun kehittäminen kestäväällä tavalla.

Kävijätutkimus tehtiin 13.6.–15.8.2012, ja sen avulla selvitettiin perustietoja alueen kävijöistä, kävijärakennetta, käytön alueellista jakautumista, kävijöiden harrastuksia alueella, heidän ajan- ja rahankäyttöään sekä yleistä kävijätyytyväisyyttä. Kävijätutkimuksella selvitettiin lisäksi mahdollisuutta nivoa käynnit valtion luonnonsuojelualueella ja vieressä sijaitsevalla yksityisellä luonnonsuojelualueella yhdeksi ja samaksi antoisaksi kokemukseksi.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Vuonna 1990 osana Ystävyyden puistoa perustettu Lentuan luonnonsuojelualue sijaitsee Kainuun maakunnassa Kuhmon kaupungin alueella (kuva 1). Luonnonsuojelualue on Kuhmo–Suomussalmi-tien ja Kuhmo–Moisiovaara-tien välissä. Lentuan luonnonsuojelualueelle on Kuhmon keskustasta matkaa noin 15 kilometriä. Alue on hyvä vesiretkelykohde, sillä pinta-alasta yli 70 % on vesialuetta.

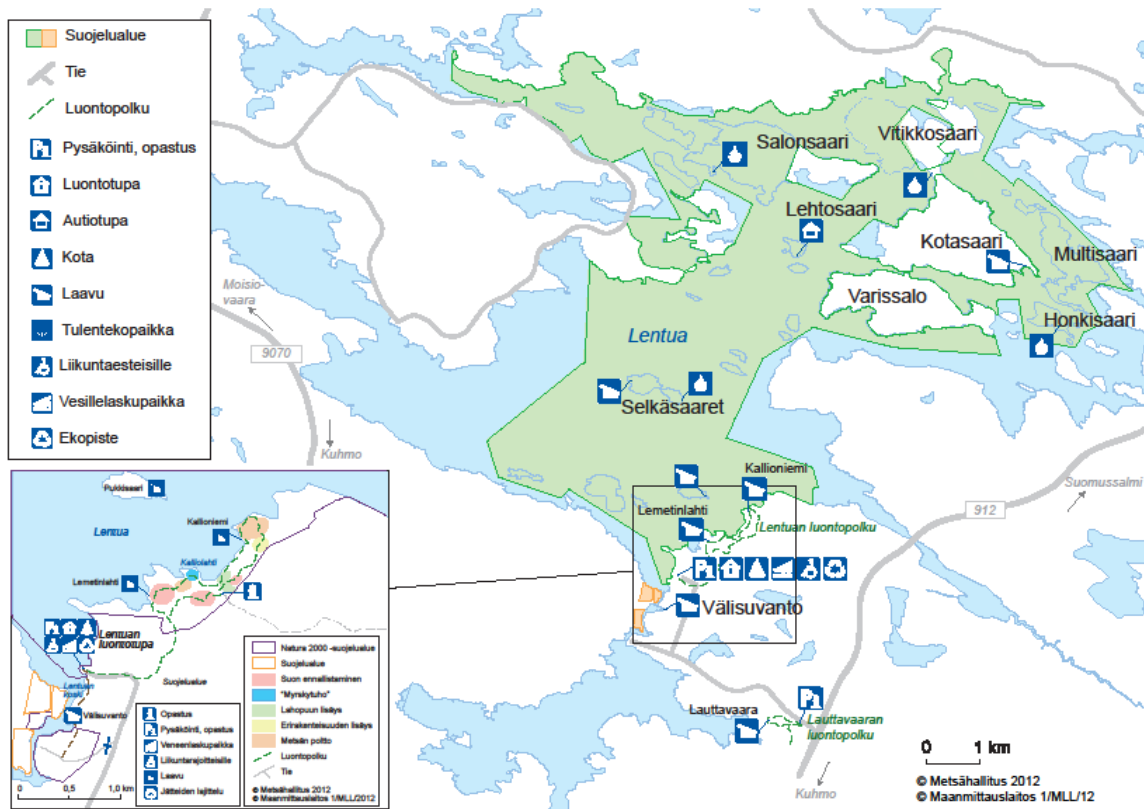
Kuva 1. Lentuan luonnonsuojelualueen sijainti. © Metsähallitus 2012, © Maanmittauslaitos 1/MML/12.

Lentua on Oulujoen vesistön suurin säännöstelemätön järvi, ja sen vesiä voidaan pitää luonnontilaisen kaltaisina. Lentuan luonnonsuojelualueeseen kuuluu Lentuanjärven saaria ja ranta-alueita (kuva 2), osa Lentuan saarista ja rannoista on mukana rantojensuojeluohjelmassa. Tutkimusalueen ytimen muodostaa avoin järvenselkä, jota reunustavat sokkeloiset lahdet ja niemet erilaisine rantoineen. Saaria on runsaasti, ja järven ympärillä avautuvat vaarat ja rinnealueet. Maisemalle ovat ominaisia myös harjujaksot, puhtaat hiekkarannat ja karut kalliorannat. Suurimmat saaret, mm. Salonsaari ja Vitikkosaari, ovat kivikkoisia. Multisaari ja Kotasaari ovat osa laajempaa harjumuodostelmaa.

Lentuan vedet laskevat etelässä Lammasjärveen Lentuankosken kautta. Lentuankoski on Kuhmon suurin koski. Aikaisemmin se on ollut tärkeä kulkureitti ja uittoväylä, nykyisin se on Kuhmon tunnetuimpia luonnonnähtävyyksiä. Koski ei kuulu Lentuan luonnonsuojelualueeseen vaan rantojensuojeluohjelmaan. Osuuspankkiryhmä on perustanut yksityisen luonnonsuojelualueen kosken länsirannalle. Lentuanjärven itäosaan rajoittuvalla rantojensuojeluohjelma-alueella on Lentuan luontopolku (kuva 2). Rantojensuojeluohjelma-alueet ja Lentuankosken yksityinen luonnonsuojelualue (kuva 2) olivat myös kävijätutkimuksen tutkimusaluetta.

Lentuan seudun metsät kuuluvat keski-boreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen. Lehtoja ja lehtomaisia kankaita alueella on hyvin vähän. Lentuan alueella erottuu omaksi metsätypiksi eräänlainen ”kulttuurimetsä”, jota ovat metsittyvät kedot, pellot, haat ja laitumet. Kaskeaminen ja tervanpoltto vaikuttivat ensin Lentuan ympäristön metsiin, myöhemmin voimakkaat hakkuut ja metsänuudistus. Metsät ovat kaikkialla hoidettuja, kuivahkon kasvupaikan männiköitä. Viime vuosi-

kymmeninä metsänhoito on ollut vähäistä ja luonnontilaisuus on alkanut palautua. Lentuan alueella on vain vähän soita ja niistäkin suurin osa on ojitettu. Laajat suoalueet on otettu viljelykäyttöön, mutta alueen saarissa esiintyy pieniä luonnontilaisia soita.

Kuva 2. Lentuan luonnonsuojelualue (vihreä väri). Rantojen suojelealueet ympäröivät luonnonsuojelualueetta pohjoisessa ja etelässä. Lentuankosken yksityinen luonnonsuojelualue on merkitty oranssilla. Kartta oli vastaajien nähtävillä. © Metsähallitus 2012, © Maanmittauslaitos 1/MML/12.

Metsäpeuran voi nähdä Lentualla niin kesällä kuin talvella, sillä seutu on sille tärkeä asuinalue ja kulkureitti. Peurojen perässä saattaa liikkua susia, ahmoja ja ilveksiäkin. Lentua on kalastollisesti arvokas. Järven kalakannat ovat viime vuosikymmeninä olleet aktiivisen hoidon ja ammattikalastuksen vaikutuksen alaisina. Lentuan tärkein talouskala on muikku. Järven luonnontilaisuutta kuvastavat taimen-, harjus- ja siikakannat.

Lentuan alue tarjoaa hyvät mahdollisuudet lyhyempään ja pitempään retkeilyyn vesillä. Saarissa on vesiretkelijoille tarkoitettuja huollettuja tulentekopaikkoja, laavuja ja autiotupa. Lentuankoskenniskalla sijaitsee Lentuan luontotupa, jonka yhteydessä on veneiden vesillelaskupaikka. Lentuan itäosaan rajoittuvalla, Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla rantojen suojelealueella on erilaisia metsän ja suon ennallistamistöitä esittelevä 6,5 km pitkä luontopolku. Lentualla on hiekka- ja kalliorantoja, joilla voi uida, mutta varustettuja uimapaikkoja ei ole. Talvisin Lentualla voi liikkua hiihtäen, mutta alueelle ei ajeta valmiita latuja.

Kävijätutkimuksessa käytetyksi luonnonsuojelualueen lähialueeksi määriteltiin koko Kuhmon kaupungin alue. Kuvassa 3 on lähialueen kartta, joka oli vastaajien nähtävillä.

Kuva 3. Lentuan luonnonsuojelualan kävijätutkimusta varten määritelty lähialue, joka oli koko Kuhmon kaupungin alue. Kartta oli vastaajien nähtävissä. © Paikallislehti Kuhmolainen 2012.

Lentuan luonnonsuojelualan palvelut ja rakenteet on koottu taulukkoon 1. Lisätietoa luonnonsuojelualueesta ja sen palveluista löytyy Metsähallituksen Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2012).

Taulukko 1. Lentuan luonnonsuojelualuetta kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2012.

LENTUAN LUONNONSUOJELUALUE	
Perustamisajankohta	1990
Sijainti	Kainuun maakunta, Kuhmon kaupunki
Pinta-ala	51 km ²
Käyntimäärä	5 500 (v. 2011)
Palvelut	<p>Metsähallituksen palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lentuan luontotupa, kahvio ja kota – Lentuankosken polku – Lentuan luontopolku – Lehtosaaren autiotupa ja savusauna – Honkisaaren katettu riihirakennus – Laavut, retkipöydät, tulenteko- ja telttailupaikat – Käymälät ja polttopuusuojat – Maasto-opastetaulut – Pysäköintialueet – Veneenlaskupaikka Lentuan luontotuvan pysäköintialueella – Kierrätyspiste Lentuan luontotuvan pysäköintialueella <p>Yrittäjien tarjoamat palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjelmapalveluita: mm. koskenlaskua ja koskiuintia – Luonnonsuojelualan lähialueella Lentuankosken leirintäalue: majoituspalveluita ja kalastuslupamyynti.
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, ammattikalastus, kotitarvekalastus ja metsästys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu vuonna 2007 (Metsähallitus 2009)

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Lentuan luonnonsuojelualueella 13.6.–15.8.2012. Vastauksia kerättiin neljällä paikalla: Lentuan luontotuvalla, Välisuvannon laavulla, Lehtosaaren autiotuvalla ja Kallioniemen puolikodalla. Aineiston keräsi lähes kokonaisuudessaan kävijätutkimuksen tekijä Kia Olin. Joitakin vastauksia keräsi oman työnsä ohella luontotuvan kahviossa työskennellyt Teija Laakso.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiomuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Lentuan luonnonsuojelualueella varten sopivaksi (liitteet 4 ja 5). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus on vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa (Kajala ym. 2009). Samalla menetelmällä voidaan myöhemmin kerätä Lentualta aineistoa ja näin tarkastella alueen käytössä tapahtuneita muutoksia.

Otantakehikko (liite 1) ja aineistonkeruusuunnitelma (liite 2) laadittiin etukäteen mahdollisimman edustavan otoksen keräämiseksi. Tarvittavien otantapäivien määrä arvioitiin, samoin tehtiin arvio haastattelupäivien jakautumisesta eri kuukausille. Keruu aikataulu laadittiin olettaen, että kunakin keruupäivänä saataisiin keskimäärin noin 10 lomaketta. Keruupäivien satunnainen sijoittuminen keruukaudelle ja eri viikonpäiville varmistettiin arpomalla. Ennen tutkimuksen aloittamista sovittiin, että tarvittaessa voidaan keruupäivissä joustaa. Kerran keruupäivää vaihdettiin huonon sään takia.

Otokseen poimittiin kaikki Lentuan luonnonsuojelualueella vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaa kuin haastattelija vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Kyselyyn vastaamiseen kului yleensä noin 15 minuuttia. Tarkoituksena oli haastatella pääasiassa luonnonsuojelualueelta poistuvia tai siellä jo jonkin aikaa oleskelleita kävijöitä. Haastattelutilanteisiin osui kuitenkin myös alueelle vasta saapuvia retkeilijöitä. Kyselyyn pyydettiin vastaamaan heti paikan päällä, mutta lomake oli mahdollista täyttää myös jälkikäteen ja palauttaa postitse. Kävijöille, jotka halusivat mieluummin vastata kotona, annettiin mukaan tyhjä kyselylomake ja palautuskuori sekä ohjeet lomakkeen täyttämiseen.

Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli 300 kappaletta (liite 1), ja vastauksia saatiin 314 kappaletta eli hieman yli tavoitellun määrän (taulukot 2 ja 3). Vastauksista 53 % saatiin Lentuan luontotuvalla ja 36 % Välisuvannon laavulta (taulukko 3). Muut kaksi keräyspistettä olivat huomattavasti hiljaisempia, ja tästä syystä esimerkiksi Kallioniemen keruupisteelle suunniteltuina päivinä kerättiin aineistoa myös lähellä olevilta Lentuan luontotuvalla ja Välisuvannon laavulta (liite 2). Lomake oli mahdollista täyttää ja palauttaa Lentuan luontotuvalla myös varsinaisten keräysaikojen ulkopuolella kahvion aukioloaikoina. Lehtosaaren autiotuvassa oli kansio, jossa oli tyhjiä lomakkeita ja ohjeet lomakkeen täyttämistä varten sekä laatikko, johon täytetyt lomakkeet palautettiin. Kaksi vastausta saapui postitse raportin teon aloittamisen jälkeen, joten niitä ei enää voitua ottaa huomioon.

Kävijätutkimukseen osallistuneille näytettiin vastaamisen avuksi kahta karttaa. Kartassa 1 (kuva 2) oli Lentuan luonnonsuojelualue ja kartassa 2 (kuva 3) Lentuan luonnonsuojelualueen lähi-alue (koko Kuhmon kaupungin alue). Myös yksityinen luonnonsuojelualue Lentuankoskella (kuva 2) ja Lentuan rantojensuojeluohjelma-alueet olivat kävijätutkimuksen tutkimusalueita.

Jokaiselle haastateltavalle kerrottiin ohjeet vastauslomakkeen täyttämiseen. Vastauksista 83 % saatiin haastattelemalla, 14 % tuli postitse ja 3 % saatiin Lehtosaaren autiotuvan ns. kylmästä pisteestä (taulukko 2). Lähes kaikki täyttivät lomakkeen itse haastattelupaikalla, mutta yhdessä tapauksessa haastattelija täytti lomakkeen kävijän puolesta kirjaten vastaukset kävijän näkemysten mukaisesti. Kyselylomakkeesta oli kaksi eri kieliversiota, suomi ja englanti. Vastauksista tuli suomeksi 89 % ja englanniksi 11 %.

Jokaisesta keruupäivästä pidettiin keruupäiväkirjaa. Päiväkirjaan merkittiin keruupäivämäärä, -paikka, -aika, kerätyt lomakkeet, säätila, kieltäytyjät ja muut havainnot. Kyselystä kieltäytyi 66 henkilöä. Yleisimmät syyt olivat se, ettei halua tai jaksaa vastata tai se, että joku muu seurueesta vastaa. Moni ei myöskään kokenut tuntevansa aluetta lyhyen vierailun perusteella riittävän hyvin vastataksaan kyselyyn.

Tuloksia tarkasteltaessa on otettava huomioon, että vastaukset ovat pääasiassa Lentuan luontotuvalla ja kahvilasta, sillä Lentuankoskella (Välisuvannon laavu) vastanneistakin suuri osa kävi myös luontotuvalla. Sen sijaan veneilijät ja melojat eli varsinaiset järvellä ja itse luonnonsuojelualueella käyneet olivat vastaajissa vähemmistönä. Näin ollen kävijätutkimuksen voisi sanoa olleen lähempänä luontotuvan asiakastutkimusta.

Taulukko 2. Vastaustapa.

Vastaustapa	kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla asiakkaan täyttämänä	261	83
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	1	0
Paperilomake postitse	43	14
Paperilomake kyselypisteessä, jossa ei haastattelijaa (esim. postilaatikko tai autiotupa)	9	3
Yhteensä	314	100

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen Lentuan luonnonsuojelualueella keruupaikoittain.

Haastattelupaikka	kpl	%
Lentuan luontotupa	167	53
Välisuvannon laavu	112	36
Lehtosaaren autiotupa	11	4
Kallioniemi	24	8
Yhteensä	314	100

Tutkimusta tehtäessä havaittiin, että kyselylomakkeen (liite 4) toimivuutta tulisi pohtia muutaman kysymyksen kohdalla:

- Kysymyksissä 2 ja 3 vaaditaan haastattelijalta aktiivisuutta luonnonsuojelualueen ja lähi-alueen rajojen esittelyssä, jotta kysymysten vastaukset eivät olisi ristiriidassa keskenään.
- Kysymys 5b, ”Millä kulkuneuvolla saavuit alueelle?”, oli jäänyt monella kyselyyn osallistuneella epäselväksi, ja tämän takia kysymykseen ei vastattu. Tosin suurin osa vastaajista oli käyttänyt vain yhtä kulkuneuvoa matkantekoon kotoa luonnonsuojelualueelle. Tätä tiedusteltiin kysymyksessä 5a, ja annetusta vastauksesta pystyi täten usein päättämään kysymyksen 5b vastauksen.
- Kysymys 9b kävijän tärkeimmistä aktiviteetista luonnonsuojelualueella jäi ilmeisesti monelta kokonaan huomaamatta, sillä siihen oli jätetty todella usein vastaamatta.
- Kysymys 10a (arvio palveluiden ja rakenteiden määrästä ja laadusta) oli monelle raskas, eikä siihen välttämättä aina vastattu ajatuksella tai siihen vastattiin vain osittain.

- Kysymys 13 (rahankäyttö) aiheutti niin ikään monessa vastaajassa epävarmuutta. Monesti, vaikka paikalle oli saavuttu autolla tai kysymyksessä 3 oli ilmoitettu yöpymispaikaksi esimerkiksi vuokramökki, vastattiin, ettei rahaa ollut käytetty.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009), joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Lentua kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan maaseutu. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

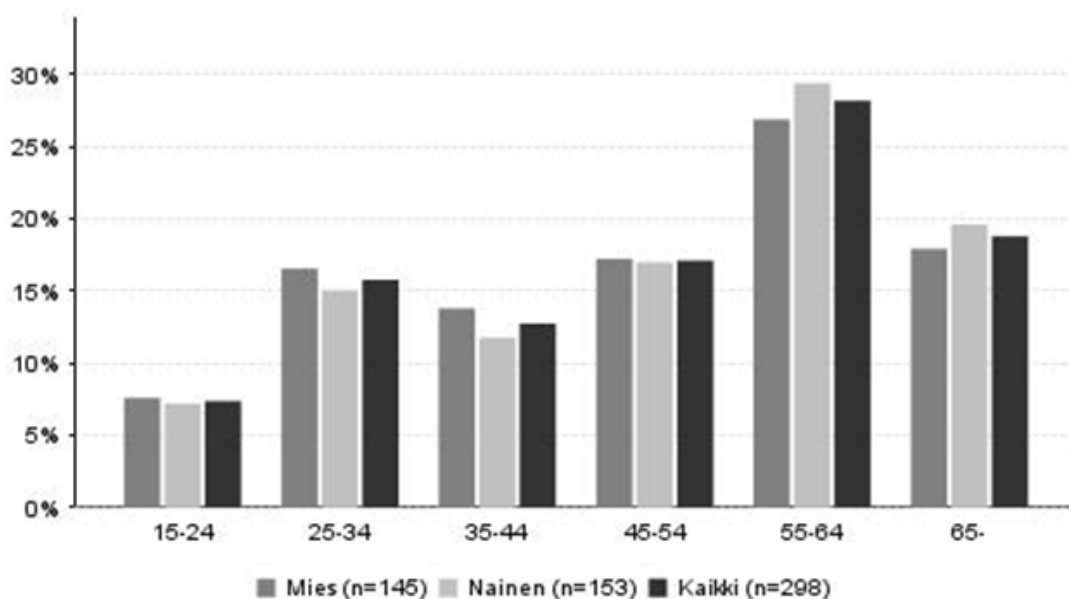
3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista 49 % oli miehiä ja 51 % naisia. Miesten keski-ikä oli noin 49 vuotta ja naisten noin 50 vuotta (taulukko 4). Miehistä iäkkäin oli 79-vuotias ja naisista 85-vuotias. Suurin kävijäryhmä oli 55–64-vuotiaat sekä miehissä että naisissa (kuva 4). Vastanneista 26 %:lla oli ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto (taulukko 5). Opistotasoinen tutkinto oli 23 %:lla vastaajista, ammattikoulun käyneitä oli 21 % ja alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto oli 18 %:lla. 11 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa.

Kotimaisia kävijöitä oli 88 % vastanneista (taulukko 6). Heistä selvä enemmistö saapui Lentualle luonnonsuojelualueen lähialueelta Kuhmosta (26 % kotimaisista vastaajista). Helsinki ja Kuhmon naapuri Lieksa olivat molemmat edustettuina 7 %:lla. Kuopiosta, Tampereelta ja Oulusta kustakin oli 4 % suomalaisvastaajista. Ulkomaisia kävijöitä tuli selvästi eniten Saksasta (5 %) (taulukko 6). Kaukaisimmat ulkomailla asuvat vastaajat olivat Australiasta.

Taulukko 4. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja. Vastanneiden lukumäärä (n) oli 298.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	48,72	50,45	49,61
län keskihajonta	16,04	16,25	16,14
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	79	85	85
Moodi	57	62	58
Mediaani	51	54	53

Kuva 4. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Taulukko 5. Vastanneiden ammatillinen koulutus.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	38	27	25	16	63	21
Opistotasoinen tutkinto	33	23	36	24	69	23
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	23	16	31	20	54	18
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	35	24	41	27	76	26
Ei ammatillista tutkintoa	14	10	19	12	33	11
Yhteensä	143	100	152	100	295	100

Taulukko 6. Vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	kpl	%
Suomi	275	88
Saksa	15	5
Romania	6	2
Sveitsi	4	1
Ranskan tasavalta	3	1
Australia	2	1
Turkki	2	1
Yhdistynyt kuningaskunta	2	1
Italia	2	1
Latvia	1	0
Alankomaat	1	0
Portugali	1	0
Yhteensä	314	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Lentuan luonnonsuojelualan kävijät saapuivat alueelle useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa (78 %) (taulukko 7). Yksin liikkuvia oli vain 6 %. Suurimman seurueen koko oli 44 henkilöä (taulukko 8).

Suurin osa vastaajista oli tullut luonnonsuojelualueelle oman perheen (62 %) tai ystävien (17 %) kanssa (taulukko 9). Muita seuruetyppejä olivat työtoverit, muut sukulaiset ja eläkeläisryhmä. Vastanneista 61:llä (21 %) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 8). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 1,8 ja heidän ikänsä oli keskimäärin 8 vuotta. Liikuntaesteisiä oli yhdeksässä seurueessa.

Taulukko 7. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	kpl	%
Yksin	18	6
2–5 hengen seurue	245	78
6 tai useamman hengen seurue	51	16
Yhteensä	314	100

Taulukko 8. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Lentuan luonnonsuojelualueella.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	296	6,6	10,11	2	2	3	5	44
Alle 15-vuotiaita	61	1,8	0,80	1	1	2	2	4
Liikuntaesteisiä	9	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	103	2004	4,26	1998	2000	2004	2008	2012

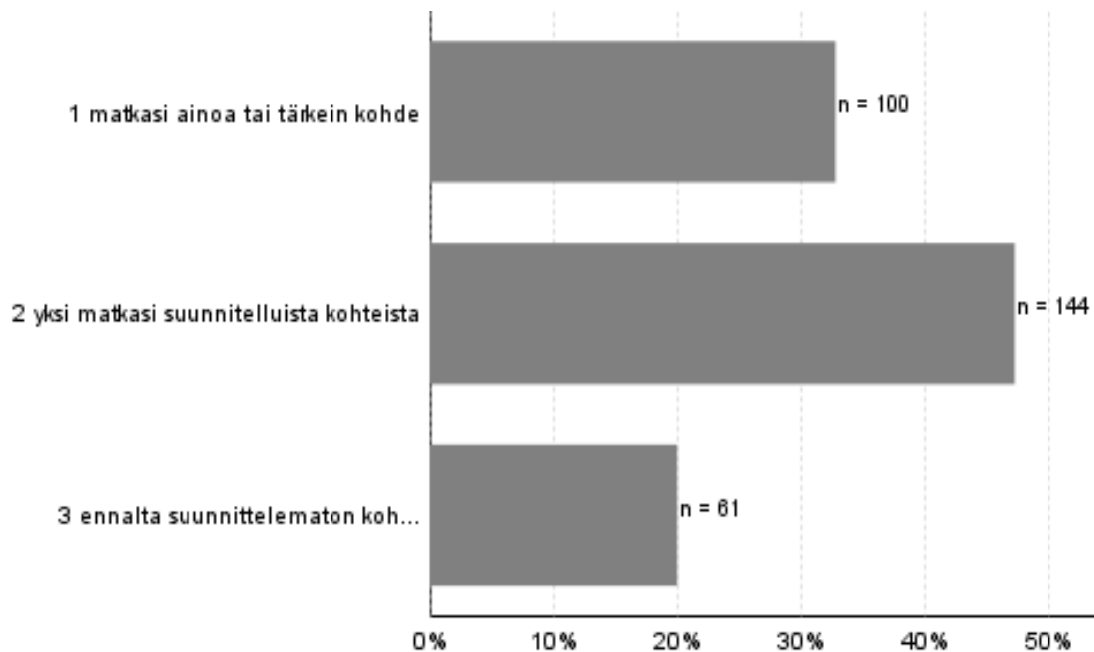
Taulukko 9. Seurueen koostumus.

Seurue	kpl	%
Oman perheen jäsenet	182	62
Muut sukulaiset	18	6
Ystävät	49	17
Työtoverit	27	9
Eläkeläisryhmä	18	6
Yhteensä	294	100

3.2 Käynti Lentuan luonnonsuojelualueella

3.2.1 Kohteen tärkeys

Lähes puolet (47 %) vastaajista ilmoitti Lentuan luonnonsuojelualueen olevan yksi heidän matkansa ennalta suunnitelluista kohteista (kuva 5). Matkan ainoa tai tärkein kohde Lentua oli 33 %:lle vastaajista ja 20 % vieraili luonnonsuojelualueella ennalta suunnittelematta.

Kuva 5. Lentuan luonnonsuojelualueen tärkeys matkan kohteena (n = 305).

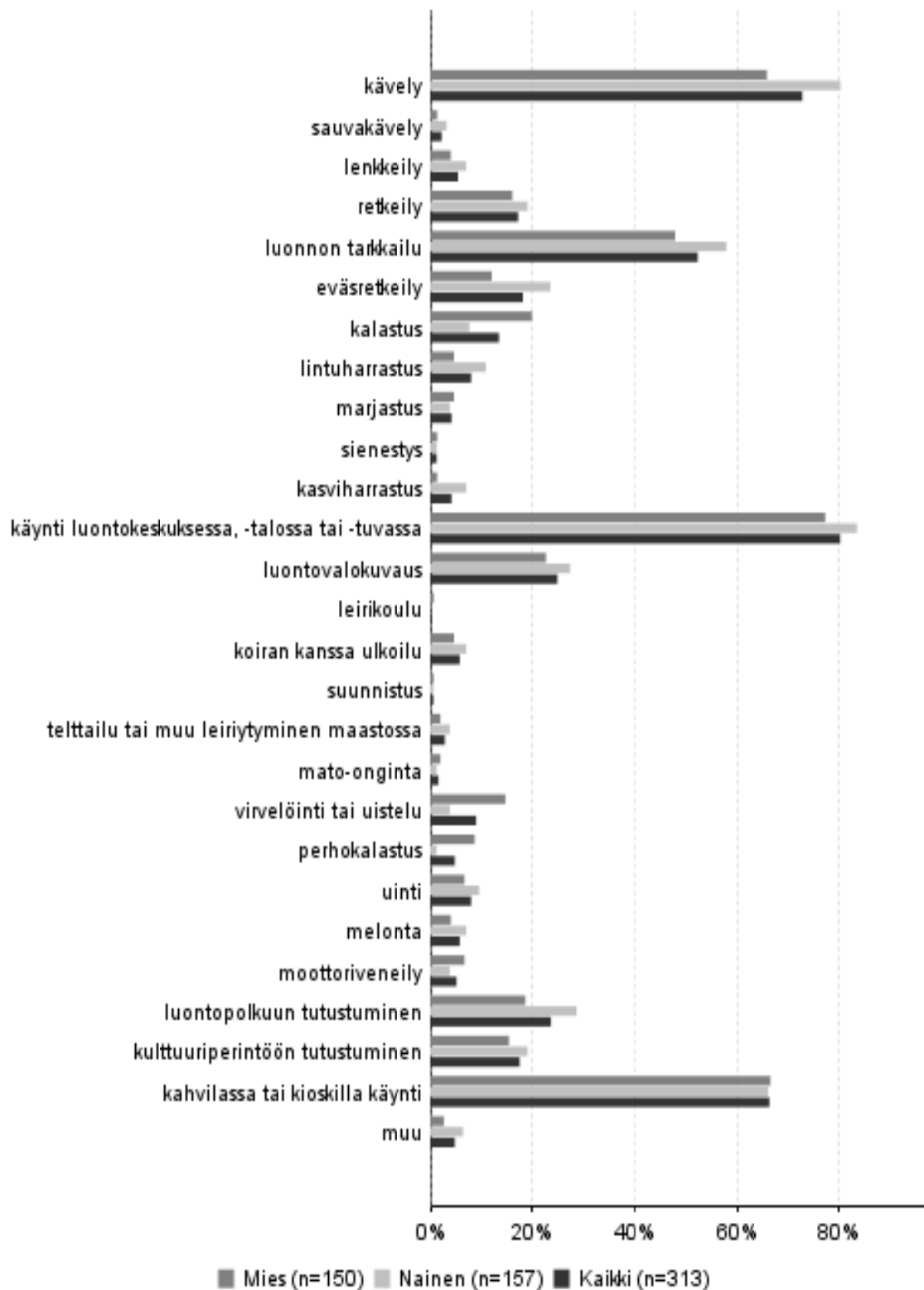
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijätutkimukseen vastanneista 49 % osallistui tällä käynnillään 4–6 toimintaan Lentuan luonnonsuojelualueella (taulukko 10). Suosituimmat toiminnot olivat luontotuvassa käynti (80 %), kävely (73 %), kahvilassa käynti (66 %) ja luonnon tarkkailu (52 %) (kuva 6). Yli 20 %:n suosion saavuttivat myös luontovalokuvaus (25 %) ja luontopolkuun tutustuminen (24 %). Muita kuin kuvassa 6 mainittuja toimintoja harrasti vastanneista 5 %. Muista toiminnoista ehdottomasti suosituin oli Lentuankoskella käynti.

Sukupuolten välillä eroja harrastusten suosiossa oli naisten eduksi eväsretkeilyssä (miehet 12 %, naiset 24 %) ja kasviharrastuksessa (miehet 1 %, naiset 7 %) (kuva 6). Miehillä suosituimpia taas olivat kalastus (miehet 20 %, naiset 8 %) ja sen eri muodot virvelöinti (miehet 15 %, naiset 4 %) ja perhokalastus (miehet 9 %, naiset 1 %).

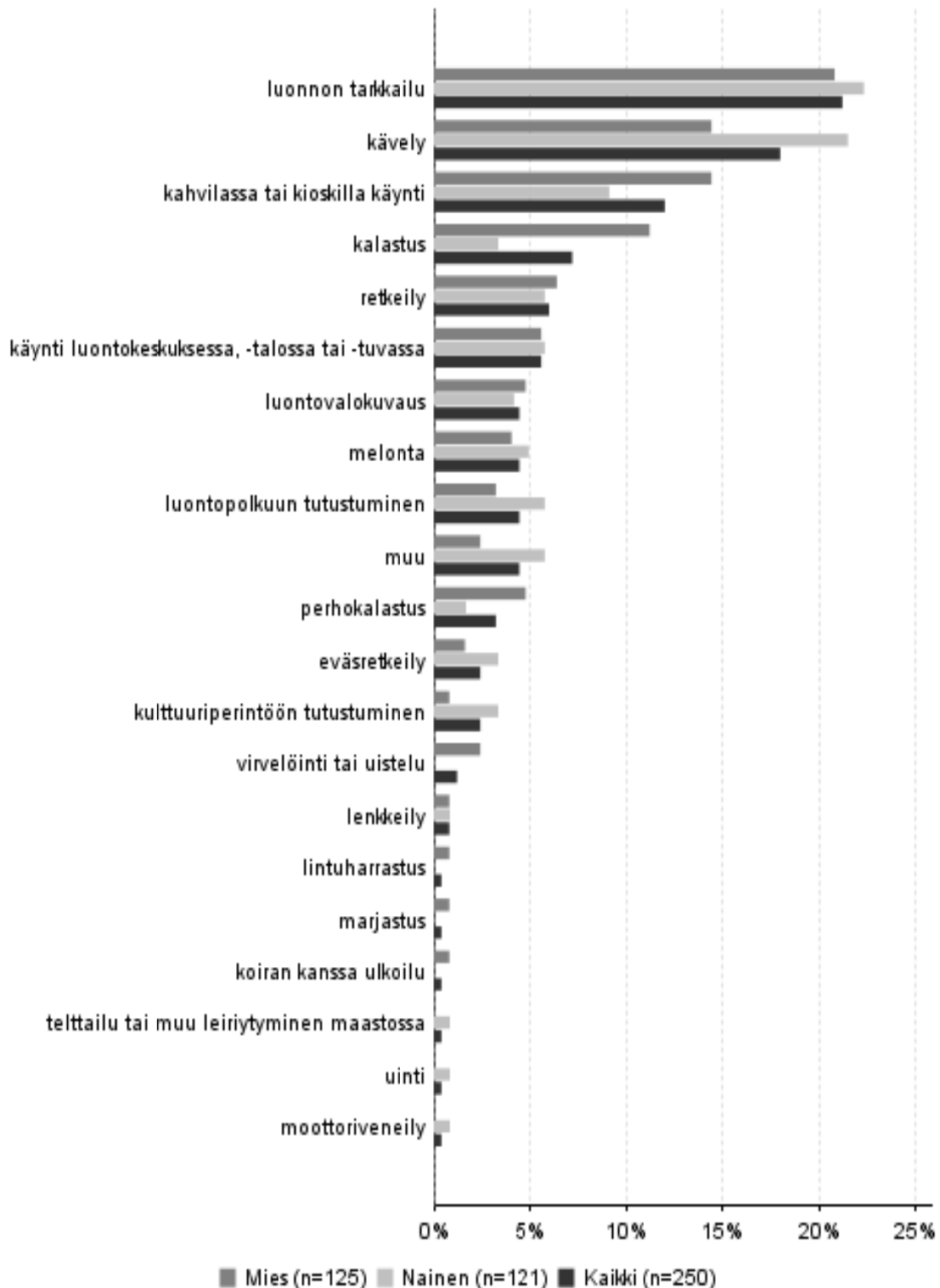
Taulukko 10. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä Lentuan luonnonsuojelualueella.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	68	45	36	23	107	34
4–6	58	39	93	59	153	49
7–9	19	13	22	14	42	13
10 tai enemmän	5	3	6	4	11	4
Yhteensä	150	100	157	100	313	100

Kuva 6. Erilaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Lentuan luonnonsuojelualueella. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Lentuan luonnonsuojelualueella. Tärkeimmäksi nostettiin yleisimmin luonnon tarkkailu, jonka valitsi 21 % vastaajista (kuva 7). Kävelyn koki tärkeimmäksi 18 % ja kahvilassa käynnin 12 % vastaajista. Naisilla kävely oli miehiä useammin tärkein harrastus, kun taas miehet valitsivat naisia useammin tärkeimmäksi harrastukseksi kalastuksen.

Kuva 7. Vastanneiden tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Lentuan luonnonsuojelualueella.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, missä luonnonsuojelualan osissa he tällä käynnillään olivat vierailleet tai aikoivat vierailla. Selvästi suosituimmat käyntikohteet olivat Lentuan luontotupa ja Lentuankoski (kuva 2 sivulla 11, taulukko 11). Luontotuvalla vieraili 83 % ja Lentuankoskella 82 % kävijöistä. Lentuan luontopolku sai 27 %:n suosion vastaajien keskuudessa. Lehtosaarella ja muissa Lentuan saarissa vieraili 5 % kävijöistä kummassakin. Muissa kohteissa vierailleet olivat liikkuneet Lentuan vesialueilla.

Käyntikohteiden kävijämääriä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että suurin osa vastauksista kerättiin edellä mainituissa suosituimmissa käyntikohteissa. Lentuan vesialueilla ja saarissa kävijöitä oli kuitenkin enemmän kuin taulukosta 11 voi päätellä. Heitä oli luonnollisesti vaikeampi tavoittaa vastaamaan kävijätutkimuskyselyyn.

Taulukko 11. Käyntien alueellinen jakautuminen Lentuan luonnonsuojelualueella. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Käyntikohde	kpl	%
Lentuan luontotupa	260	83
Lentuankoski	259	82
Lentuan luontopolku	85	27
Muut Lentuan saaret	17	5
Lehtosaari	16	5
Muulla	5	2
Vastanneita yhteensä	314	

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Lentuan luonnonsuojelualan kävijätutkimukseen osallistuneista päiväkävijöiden osuus oli 85 % ja yöpyjien 15 % (taulukko 12). Noin neljäsosa kävijöistä asuu luonnonsuojelualan sijaintikunnassa ja käy alueella parin tunnin päiväretkillä. Päiväkäynti kesti keskimäärin 2,1 tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kahden tunnin mittainen. Miesten ja naisten välillä ei juuri ole eroja päiväkäynnin kestossa. Yöpymiset ovat hieman yleisempiä miesten kuin naisten keskuudessa. Yön alueella viettäneistä oli miehiä 55 % ja naisia 43 %. Naisilla vierailu kuitenkin kesti keskimäärin 2,8 vuorokautta, kun miehillä se oli vuorokauden lyhyempi, keskimäärin 1,8 vuorokautta. Molemmat sukupuolet huomioon ottaen tyypillisin yöpymisen sisältävä vierailu alueella oli kahden yön mittainen. Pisimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen kymmenen vuorokautta.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Lentualla ja sen lähialueella yhteensä. Tässä kysymyksessä oli tarjolla vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Lähialueeseen oli rajattu kuuluvaksi luonnonsuojelualan sijaintikunta Kuhmo (kuva 3, s. 12).

Käynnin kokonaiskestossa Lentualla ja sen lähialueella on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Tällaisia kävijöitä oli 76 % tutkimukseen osallistuneista. Heistä 18 % oli päiväretkellä ja 82 % yöpyi Lentuan luonnonsuojelualueella tai sen lähialueella (taulukko 13). Matkailijoiden keskimääräinen päiväkäynti luonnonsuojelualueella lähialueineen oli 4,4 tunnin mittainen, mikä on reilu kaksi kertaa taulukosta 12 näkyvä kaikkien päiväkävijöiden viipymä luonnonsuojelualueella

(2,1 h). Matkailijoiden pisin päiväkäynti oli kestoltaan yhdeksän tuntia. Ne matkailijat, jotka matkallaan yöpyivät luonnonsuojelualueella tai sen lähialueella, viipyivät keskimäärin 6,8 vuorokautta. Naisten ja miesten vierailut olivat keskimäärin yhtä pitkiä. Tyypillisin vierailu molemmat sukupuolet huomioon ottaen oli kahden vuorokauden mittainen. Pisimmällään luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 60 vuorokautta.

Luonnonsuojelualueella yövyttiin useimmin asuntoautossa tai -vaunussa (taulukko 14). Lähes yhtä suosittua oli yöpyä omassa majoitteessa (laavu, telta tms.). Myös Lehtosaaren autiotuvalla oli muutama käyttäjä. Keskimäärin asuntoautossa tai -vaunussa yövyttiin 2,2 yötä. Luonnonsuojelualan lähialueella yöpyneistä lähes kolmannes majoittui ystävän tai sukulaisen luona (taulukko 15). Vuokramökissä ja omassa mökissä yövyttiin seuraavaksi useimmin. Myös hotelli, oma majoite (laavu, telta tms.) ja asuntoauto tai -vaunu olivat suosittuja yöpymispaikkoja lähialueella.

Taulukko 12. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Lentuan luonnonsuojelualueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	264	85	2,1	2	2	1	12
Miehet	124	47	2,0			1	5
Naiset	135	51	2,2			1	12
Yöpyjät	47	15	2,4	2	2	1	10
Miehet	26	55	1,8			1	4
Naiset	20	43	2,8			1	10
Yhteensä	311						

Taulukko 13. Matkailijoiden käynnin kesto Lentuan luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	43	18	4,4	5	6	1	9
Miehet	17	40	4,0			1	9
Naiset	25	57	4,6			2	8
Yöpyjät	194	82	6,8	4	2	1	60
Miehet	95	49	6,7			1	60
Naiset	99	51	6,8			1	40
Yhteensä	237						

Taulukko 14. Yöpymisten kesto (vrk) yöpymistavoittain Lentuan luonnonsuojelualueella (n = 31).

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Autiotupa	7	1,4	0,79	1	1	1	2	3
Asuntoauto tai -vaunu	13	2,2	1,30	1	1	2	2	5
Oma majoite (laavu, telta tms.)	11	1,8	1,17	1	1	2	2	5

Taulukko 15. Yöpyymisen kesto (vrk) yöpymistavoittain Lentuan luonnonsuojelualan lähialueella (n = 180).

Yöpyymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Autiotupa	2	1,5	0,71	1	1	2	2	2
Hotelli	17	3,5	1,97	1	2	3	4	7
Vuokramökki	35	3,7	3,11	1	1	2	6	14
Oma mökki	25	14,8	10,72	2	7	14	18	40
Asuntoauto tai -vaunu	15	4,6	3,09	1	2	3	7	10
Oma majoite (laavu, teltta tms.)	16	3,9	3,36	1	1	3	8	9
Leirikeskus	3	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Ystävän tai sukulaisen luona	54	5,0	4,97	1	2	4	6	30
Muu	13	7,3	6,37	1	2	6	8	20

Kävijätutkimukseen osallistuneista 60 % oli käynyt Lentuan luonnonsuojelualueella aiemmin (taulukko 16). Miehet olivat vierailleet alueella aikaisemmin hieman naisia useammin. Lentuan luonnonsuojelualueella aiemmin vierailleet olivat käyneet alueella keskimäärin 13,8 kertaa viimeisen viiden vuoden aikana (taulukko 17). Suurin aikaisempien käyntikertojen lukumäärä viimeisten viiden vuoden aikana oli 500. Varhaisin vierailu alueelle oli tehty vuonna 1954 eli 58 vuotta sitten, ja yhdellä kävijällä edellisestä käynnistä oli ehtinyt vierähtää 38 vuotta (taulukko 18). Aikaisemmin Lentuan luonnonsuojelualueella vierailleet kävijät olivat käyneet siellä ensimmäisen kerran keskimäärin vuonna 1991, ja vastanneiden edellinen käyntikerta luonnonsuojelualueella on ollut keskimäärin vuonna 2008.

Taulukko 16. Käynnin toistuvuus Lentuan luonnonsuojelualueella.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	49	35	65	44	114	40
Käynyt aikaisemmin	90	65	83	56	174	60
Yhteensä	139		148		288	

Taulukko 17. Lentuan luonnonsuojelualueella aiemmin vierailneiden käynnit viimeisten viiden vuoden aikana.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Käynnit viimeisten 5 vuoden aikana	174	13,8	44,06	0	2	4	10	500

Taulukko 18. Lentuan luonnonsuojelualueella aiemmin vierailneiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	137	1991	15,99	1954	1979	1991	2007	2012
vuotta sitten	137	20,9	15,99	0	5	21	33	58
Viimeksi käynyt								
vuonna	129	2008	7,72	1974	2010	2011	2012	2012
vuotta sitten	129	4,0	7,72	0	0	1	2	38

3.2.5 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimukseen vastanneista yli puolet oli saapunut Lentuan luonnonsuojelualueelle heinäkuussa (taulukko 19). Toiseksi suosituin saapumiskuukausi oli kesäkuu (34 % vastanneista) ja elokuussa alueelle saapui vastanneista 11 %. Vastauksia arvioitaessa on otettava huomioon kävijätutkimuksen melko lyhyt toteutusaika (13.6.–15.8.2012) ja haastattelupäivien määrä kutakin kuukautta kohti. Kesäkuussa otantoja oli kymmenen, heinäkuussa 15 eli puolet haastattelupäivien kokonaismäärästä ja elokuussa viisi. Kävijätutkimuksen toteutusajankohdaksi valittiin kesäaika, koska aikaisempien vuosien kokemusten perusteella silloin alueella vierailee eniten kävijöitä.

Yleisin saapumispäivä oli keskiviikko, jolloin viidesosa vastanneista saapui Lentualle (taulukko 20). Torstaista sunnuntaihin vastaajia saapui melko tasaiseen tahtiin, mutta hieman keskiviikkoa vähemmän. Alkuviiikosta, etenkin maanantaina, saapuneita oli selvästi muita päiviä vähemmän. Jälleen on otettava huomioon se, että suurin osa kävijätutkimukseen vastanneista oli päiväkävijöitä ja että otantoja oli vähiten juuri maanantaisin ja tiistaisin. Yli kolmasosa (35 %) vastaajista saapui Lentuan luonnonsuojelualueelle kello 12–14 ja 27 % kello 14–16 (taulukko 21).

Taulukko 19. Lentuan luonnonsuojelualueelle saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuukausi	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Kesäkuu	108	34	108	34
Heinäkuu	172	55	171	54
Elokuu	34	11	35	11
Yhteensä	314	100	314	100

Taulukko 20. Lentuan luonnonsuojelualueelle saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	11	4	7	2
Tiistai	30	10	22	7
Keskiviikko	62	20	69	22
Torstai	54	17	52	17
Perjantai	55	18	58	18
Lauantai	52	17	52	17
Sunnuntai	50	16	54	17
Yhteensä	314	100	314	100

Taulukko 21. Lentuan luonnonsuojelualueelle saapuminen ja kyselyyn vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
08:00–09:59	8	3		
10:00–11:59	56	18	11	4
12:00–13:59	110	35	124	39
14:00–15:59	85	27	106	34
16:00–17:59	35	11	63	20
18:00–19:59	7	2	3	1
20:00–21:59	5	2	6	2
22:00–07:59	6	2	1	0
Yhteensä	312	100	314	100

Suurin osa kävijöistä (77 %) saapui Lentualle henkilöautolla tai matkailuautolla (taulukko 22). Tilausbussilla alueelle saapui 14 % kävijöistä. Muutamat saapuivat jalan tai polku- tai moottoripyörällä. Alueelle saavuttiin jonkin verran myös vesitse moottoriveneellä tai kanootilla. Taulukossa 23 on esitetty kaikki kulkuneuvot, joita kävijät olivat käyttäneet matkalla kotoaan Lentuan luonnonsuojelualueelle.

Taulukko 22. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo saavuttaessa Lentuan luonnonsuojelualueelle.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	209	67
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	31	10
Tilausbussi (ryhmämatka)	43	14
Moottoripyörä	3	1
Polkupyörä	4	1
Kanootti, kajakki tai soutuvene	7	2
Jalan	8	3
Moottorivene	8	3
Jokin muu	1	0
Vastanneita yhteensä	314	100

Taulukko 23. Kaikki kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Lentuan luonnonsuojelualueelle. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	232	74
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	32	10
Linja-auto	8	3
Tilausbussi (ryhmämatka)	43	14
Juna	8	3
Lentokone	20	6
Moottoripyörä	5	2
Polkupyörä	8	3
Kanootti, kajakki tai soutuvene	8	3
Jalan	14	4
Moottorivene	10	3
Jokin muu	4	1
Vastanneita yhteensä	314	

3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Lentuan luonnonsuojelualueella (kuva 2, s. 11) ja sen lähialueella (kuva 3, s. 12). Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2011 käyntimäärään, joka oli 5 500. Vuoden 2012 käyntimäärä ei ollut vielä käytettävissä raporttia kirjoitettaessa.

Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään 100 euroa (taulukko 24). Luonnonsuojelualueella tai sen lähialueella yöpyneet kuluttivat 152 euroa ja päiväkävijät 7 euroa. Keskimäärin eniten käynnillään kuluttivat lähialueen ulkopuolelta saapuneet kotimaiset majoittajat (166 €). Lähialueen asukkaista kysymykseen vastasi 61 henkilöä, ja he käyttivät matkansa aikana keskimäärin 3 euroa. Ulkomaiset matkailijat kuluttivat matkan aikana keskimäärin 61 euroa vähemmän kuin kotimaiset matkailijat.

Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 25. Tuloksia tarkasteltaessa on hyvä pitää mielessä, että rahankäyttöä selvittänyt kysymys saattoi tuntua vaivalloiselta vastata. On oletettavaa, että kaikki vastaajat eivät ole perusteellisesti eritelleet luonnonsuojelualueen lähialueella käyttämiään rahamääriä. Useassa lomakkeessa vastaaja oli esimerkiksi merkinnyt yöpyvänsä lähialueella vuokramökissä, mutta ilmoittanut silti, ettei ole käyttänyt lainkaan rahaa matkaan liittyviin menoihin. Jos kululajien erittely on vastaajasta tuntunut hankalalta, kysymys on ollut helppo ohittaa laittamalla rasti kohtaan ”en ole käyttänyt rahaa”.

Taulukko 24. Lentuan luonnonsuojelualan kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 285	n = 182	n = 101
Keskimääräinen kulutus (€)	100	152	7
Kotimaiset matkailijat	n = 185	n = 150	n = 35
Keskimääräinen kulutus (€)	137	166	15
Ulkomaiset matkailijat	n = 38	n = 31	n = 7
Keskimääräinen kulutus (€)	76	93	-*
Lähialueen asukkaat	n = 61	n = 0	n = 59
Keskimääräinen kulutus (€)	3	-*	3

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta.

Taulukko 25. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Lentuan luonnonsuojelualan kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2011 käyntimäärällä laskettuina lähes puoli miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 7 henkilötyövuotta (taulukko 26). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Lentuan luonnonsuojelualan kävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa majoittumiseen sekä ruoka- ja vähittäiskauppaostuksiin (taulukko 26). Seuraavaksi eniten rahaa kului huoltamoilla asiointiin. Majoituspalvelujen osuus tulovaikutuksista oli 41 %, ja niihin käytetyt eurot tuottavat eniten henkilötyövuosia palvelualojen työllistävämmän vaikutuksen ansiosta. Palvelualojen tulovaikutus kohdistuu myös vahvemmin lähialueelle. Vaikka ruoka- ja vähittäiskauppaostuksiin käytettiin yhtä paljon rahaa kuin majoituspalveluihin, oli niiden osuus tulovaikutuksista vain 14 %. Vähiten rahaa käytettiin paikallisliikenteeseen, mikä tietenkin selittyy sillä, että paikallisliikennettä on tarjolla erittäin vähän.

Matkakohteen tärkeyden mukaan tarkasteltuna taloudelliset kokonaisvaikutukset jakautuvat niin, että suurin vaikutus on Lentuan luonnonsuojelualan yhdeksi matkakohteekseen valinneilla (taulukko 27). Tämän kävijäryhmän taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 340 000 euroa ja neljä henkilötyövuotta, kun taas Lentuan tärkeimmäksi matkakohteekseen valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset jäävät noin 62 000 euroon ja yhteen henkilötyövuoteen. Jälkimmäiset luvut voidaan tulkita luonnonsuojelualan vähimmäisvaikutuksiksi paikallistalouteen vuodessa.

Taulukko 26. Kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajeittain Lentuan luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella vuoden 2011 käyntimäärällä ja vuoden 2012 kävijätutkimustiedoilla laskettuina (n = 285).

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (€, sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulovaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	16,43	5 566	2	0
Paikallisliikenne ²	1,11	5 563	2	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	26,69	45 973	14	1
Kahvila ja ravintola	11,96	57 230	17	1
Majoittuminen	26,78	134 054	41	2
Ohjelmapalvelut ³	10,67	53 397	16	1
Muut menot ⁴	6,37	26 997	8	0
Välittömät vaikutukset yhteensä		328 779	100	5
Välilliset vaikutukset		166 799		1
Kokonaisvaikutukset		495 577		7

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 27. Lentuan luonnonsuojelualueen kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuoden 2011 käyntimäärällä ja vuoden 2012 kävijätutkimustiedoilla laskettuina.

Menolaji	Tärkein kohde n = 92		Yksi monista kohteista n = 132		Ennalta suunnittelemaan n = 57		Yhteensä n = 281	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	967	0,0	2 689	0,1	1 878	0,0	5 534	0,1
Paikallisliikenne ²	712	0,0	4 928	0,1	2	0,0	5 642	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	5 269	0,1	26 300	0,6	12 862	0,3	44 431	1,0
Kahvila ja ravintola	6 221	0,1	34 198	0,5	15 923	0,3	56 342	0,9
Majoittuminen	20 465	0,3	97 475	1,6	18 021	0,3	135 962	2,2
Ohjelmapalvelut ³	891	0,0	40 015	0,5	13 252	0,1	54 157	0,6
Muut menot ⁴	6 190	0,1	19 861	0,3	1 179	0,0	27 230	0,5
Välittömät vaikutukset yhteensä	40 715	1	225 466	4	63 117	1	329 298	5
Välilliset vaikutukset	20 923	0	113 974	1	32 020	0	166 917	1
Kokonaisvaikutukset⁵	61 638	1	339 440	4	95 137	1	496 215	7

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Jaettaessa kävijät kävijäryhmittäin olivat suurimmat kokonaistaloudelliset vaikutukset kotimaisilla matkailijoilla. Heidän tulovaikutuksensa oli reilut 430 000 euroa ja työllisyysvaikutuksensa kuusi henkilötyövuotta (taulukko 28). Kotimaiset matkailijat käyttävät myös käyntiä kohti eniten rahaa (ks. taulukko 24). Ulkomaisten matkailijoiden tulovaikutus oli noin 62 500 euroa ja työllisyysvaikutus yksi henkilötyövuosi. Eniten rahaa käytettiin majoituspalveluihin (taulukko 28). Lähialueen asukkailla rahaa kului selvästi eniten kahvilaostoksiin. Heidän tuottamansa kokonaistaloudellinen vaikutus oli 3 923 euroa.

Majoittujat tuottivat selvästi suuremman kokonaistulovaikutuksen kuin päiväkävijät. Majoittujien ja päiväkävijöiden paikallistaloudellisten vaikutusten vertailussa (taulukko 29) majoittujien työllistävä vaikutus ja tulovaikutus olivat noin 97 % yhteenlasketuista kokonaisvaikutuksista.

Taulukossa 30 on yhteenveto Lentuan luonnonsuojelualueen kävijöiden paikallistaloudellisista vaikutuksista vuonna 2012 vuoden 2011 käyntimäärällä laskettuina.

Taulukko 28. Lentuan luonnonsuojelualueen paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuoden 2011 käyntimäärällä ja vuoden 2012 kävijätutkimustiedoilla laskettuina.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 185		Ulkomaiset matkailijat n = 38		Lähialueen asukkaat n = 61		Yhteensä n = 284	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	5 272	0,1	274	0,0	39	0,0	5 585	0,1
Paikallisiikenne ²	2 937	0,0	2 643	0,0	2	0,0	5 583	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	43 461	0,9	2 563	0,1	99	0,0	46 123	1,0
Kahvila ja ravintola	52 227	0,8	3 417	0,1	1 753	0,0	57 398	0,9
Majoittuminen	104 910	1,7	29 616	0,5	0	0,0	134 526	2,2
Ohjelmopalvelut ³	52 704	0,6	881	0,0	0	0,0	53 585	0,6
Muut menot ⁴	23 855	0,4	2 547	0,0	689	0,0	27 092	0,5
Välittömät vaikutukset yhteensä	285 366	5	41 942	1	2 582	0	329 890	5
Väilliset vaikutukset	145 456	1	20 567	0	1 340	0	167 363	1
Kokonaisvaikutukset⁵	430 822	6	62 509	1	3 923	0	497 254	7

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 29. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Lentuan luonnonsuojelualueella ja lähialueella vuoden 2011 käyntimäärällä ja vuoden 2012 kävijätutkimustiedoilla laskettuina.

Menolaji	Päiväkävijät n = 101		Majoittujat n = 182		Yhteensä n = 283	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	159	0,0	5 446	0,1	5 605	0,1
Paikallisliikenne ²	2	0,0	5 600	0,1	5 602	0,1
Ruoka- ja muut vähittäis- kauppaostokset	321	0,0	45 977	1,0	46 298	1,0
Kahvila ja ravintola	4 114	0,1	53 466	0,9	57 579	0,9
Majoittuminen	3 696	0,1	131 305	2,1	135 001	2,2
Ohjelmanpalvelut ³	0	0,0	53 774	0,6	53 774	0,6
Muut menot ⁴	1 620	0,0	25 568	0,4	27 187	0,5
Välittömät vaikutukset yh- teensä	9 912	0	321 136	5	331 047	5
Väilliset vaikutukset	4 975	0	162 977	1	167 952	1
Kokonaisvaikutukset⁵	14 887	0	484 112	6	498 999	7

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmentoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

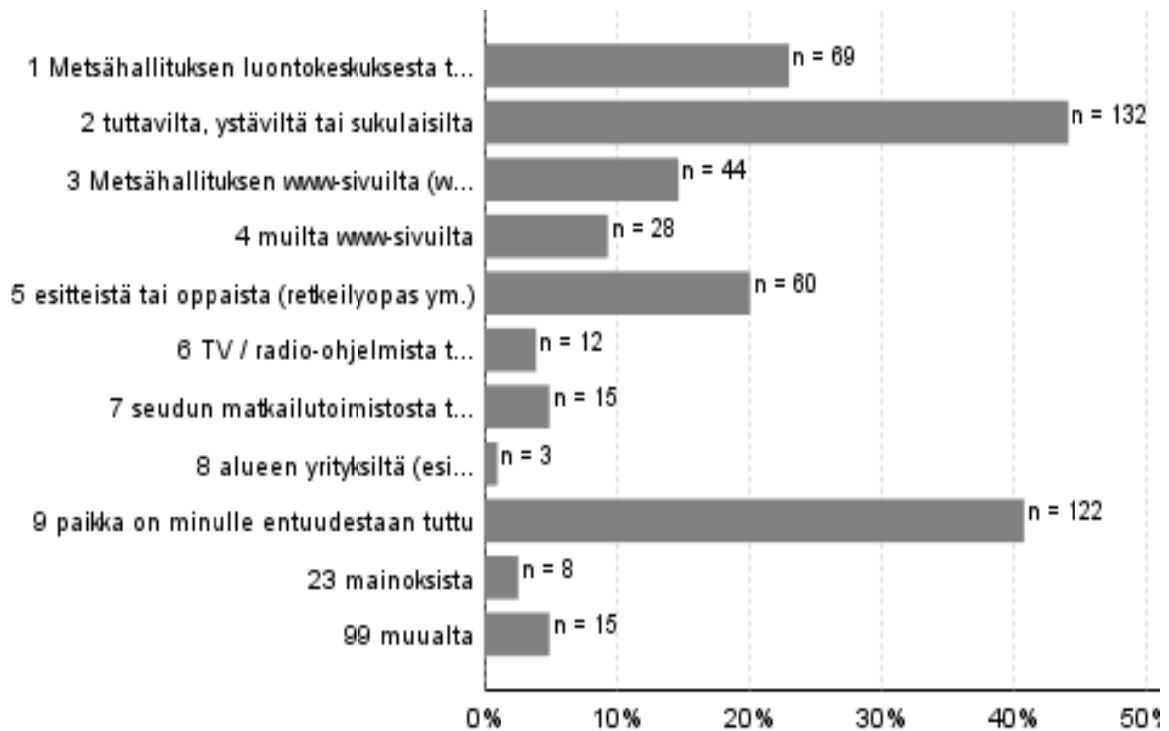
Taulukko 30. Yhteenvedo Lentuan luonnonsuojelualan paikallistaloudellisista vaikutuksista vuonna 2012 vuoden 2011 käyntimäärällä laskien.

Tutkimusalue	Lentuan luonnonsuojelualue
Käyntimäärä	5 500 (v. 2011)
Kävijätutkimus	Lentuan luonnonsuojelualan kävijätutkimus 2012
Alueluokitus	Maaseutu
Kokonaistulo-vaikutus	495 577 €
Kokonaistyöllisyysvaikutus	7 htv
Tulo-vaikutukset, kun luonnonsuojelualue tärkein kohde	61 638 €
Työllisyysvaikutukset, kun luonnonsuojelualue tärkein kohde	1 htv
Kotimaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin	137 €
Ulkomaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin	76 €
Paikallisten kävijöiden kulutus keskimäärin	3 €

3.2.7 Tietolähde

Vastaajien tiedot Lentuan luonnonsuojelualueesta perustuivat useimmiten tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta saatuihin tietoihin sekä omiin aiempiin kokemuksiin, eli paikka oli kävijöille entuudestaan tuttu (kuva 8). Tietoa luonnonsuojelualueesta oli saatu myös Metsähallituksen luontokeskuksesta tai verkkosivuilta sekä esitteistä ja oppaista. Vähiten tietoa saatiin alueen yrityksiltä ja mainoksista.

Annetun luettelon ulkopuolelta mainitut tietolähteet on lueteltu taulukossa 31. Muita tietolähteitä olivat kävijöiden oma kaupunki sekä erilaiset kartat, tienvarsioasteet ja -mainokset.

Kuva 8. Vastanneiden tietolähteet (n = 299).

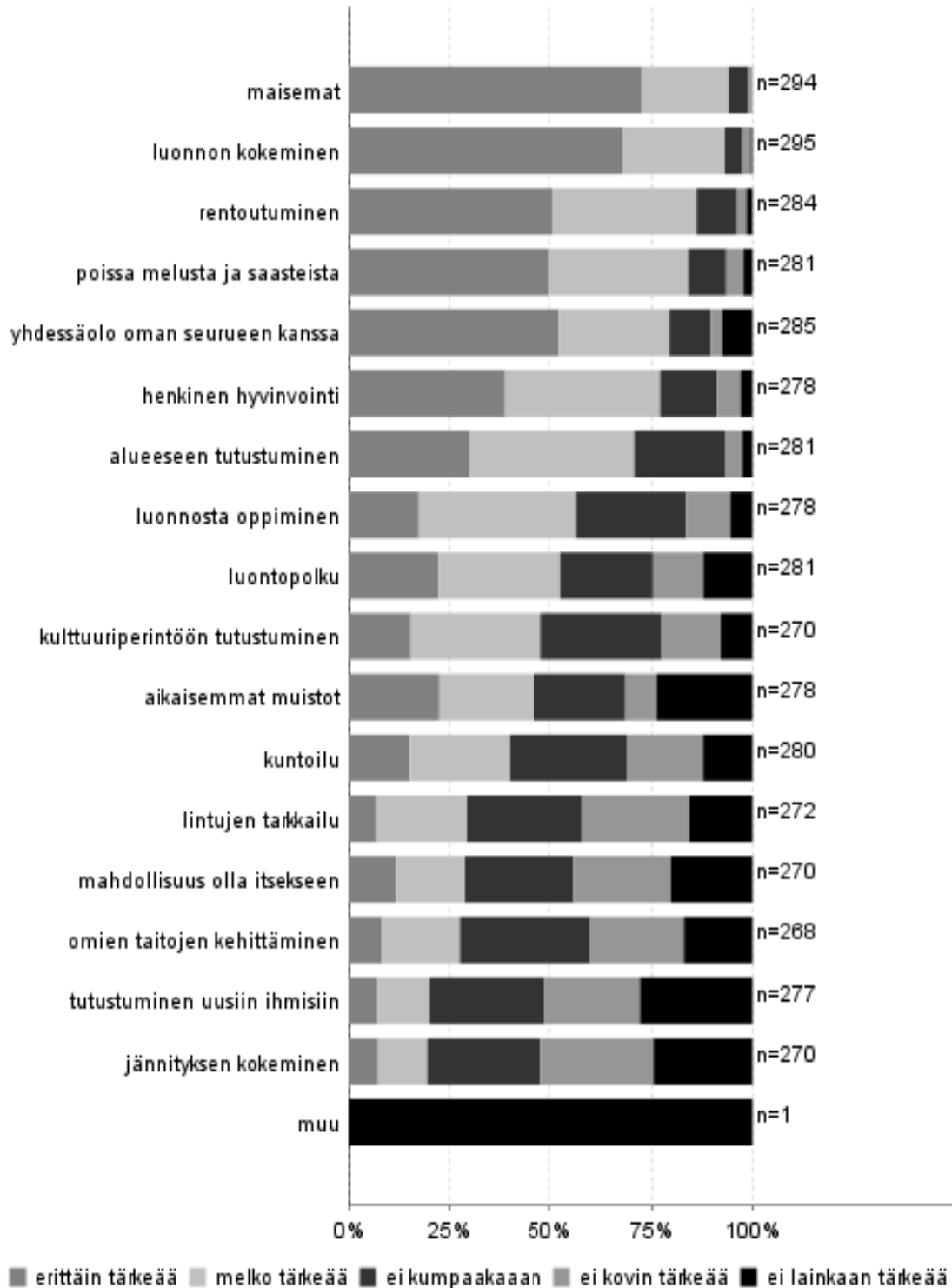
Taulukko 31. Vastanneiden muut tietolähteet (n = 13).

Tietolähde	kpl
Lieksan kaupunki	3
GT-karttakirja	2
Retkikartta.fi	2
Tienvarsimainos	2
Kartta/tieopasteet	1
Matkaopas	1
Ohikulkiessa tehty päätös	1
Ohjaajat (ryhmänvetäjät, toim. huom.)	1
Yhteensä	13

3.3 Kävijättyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä syinä Lentuan luonnonsuojelualueella vierailuunsa kävijät pitivät maisemia, luonnon kokemista, rentoutumista, olemista poissa melusta ja saasteista sekä yhdessäoloa oman seurueen kanssa (kuva 9). Vähiten merkittäviä tekijöitä olivat jännityksen kokeminen, tutustuminen uusiin ihmisiin ja omien taitojen kehittäminen.

Kuva 9. Vastanneiden syyt Lentuan luonnonsuojelualueella vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimukseen osallistuneet arvioivat vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua ja määrää. Arviointi tapahtui asteikolla 1–5, jossa 1 oli erittäin huono ja 5 vastaavasti erittäin hyvä. Vastanneet pitivät Lentuan luonnonsuojelualueen palveluja pääsääntöisesti melko hyvinä (taulukko 32).

Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita olivat pysäköintipaikat ja tiestö (92 % vastanneista oli käyttänyt ja arvioinut), reittien opastetaulut (83 %) ja Lentuan luontotupa ja kahvila (82 %). Vähiten käyttöä oli yrittäjien tuottamilla palveluilla (24 %) ja autiotuvalla (22 %).

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Lentuan luontotupaan ja kahvilaan, jonka laadun arvioitiin keskimäärin olevan 4,6. Vastanneista 95 % piti luontotupaa ja kahvilaa melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Arvosanaan 4,4 ylsi puuhuolto tulipaikoilla ja arvosanan 4,3 arvoisia olivat pysäköintipaikat sekä tulentekopaikat ja laavut. Heikoimman arvosanan (3,2) sai tiestö, jota piti melko huonona tai erittäin huonona 27 % vastanneista. Moitteet kohdistuvat todennäköisesti Lentuankoskentien koloiseen ja huonokuntoiseen öljysorapäälysteeseen.

Ympäristötekijöistä kävijät arvostivat Lentuan luonnonsuojelualueen maiseman vaihtelevuutta, joka oli 87 %:n mielestä melko hyvä tai erittäin hyvä (taulukko 32). Lähes samalle tasolle ylsi yleinen siisteys, jota piti melko hyvänä tai erittäin hyvänä 85 % vastanneista. Yleinen turvallisuus sekä reittien ja rakenteiden turvallisuus arvioitiin hieman heikommiksi: ensimmäistä piti melko hyvänä tai erittäin hyvänä 76 % vastanneista ja jälkimmäistä 67 % vastanneista. Etenkin rakenteita koskevaan arvioon vaikuttivat todennäköisesti Lentuankosken rannan paikoin lahot ja huonokuntoiset möljät.

Taulukko 32. Lentuan luonnonsuojelualueen palveluiden käyttö ja laadun arviointi. 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käytänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskimertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	283	92	1	0	13	39	47	4,3	19
Tiestö	283	92	5	22	33	28	11	3,2	16
Reittien opastetaulut	256	83	2	3	24	44	27	3,9	41
Polkureitistö	206	67	0	3	21	44	32	4,0	79
Polkuviitoitukset	193	62	1	5	20	47	28	4,0	87
Tulentekopaikat ja laavut	171	55	0	1	11	42	46	4,3	117
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	147	48	0	0	14	35	51	4,4	138
Yleisökäymälät	185	60	2	8	23	44	23	3,8	105
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	161	52	1	6	27	43	24	3,8	123
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	170	55	1	9	26	39	25	3,8	101
Autiotupa	67	22	0	7	34	30	28	3,8	199
Lentuan luontotupa ja kahvila	253	82	0	0	5	28	67	4,6	43
Rantautumispaikat	107	35	0	7	23	43	27	3,9	169
Ennakkoinformaatio	157	51	2	7	33	43	15	3,6	113
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. ohjelmapalvelut)	73	24	1	11	40	26	22	3,6	196
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	217	70	1	5	28	46	21	3,8	58
Yleinen turvallisuus	245	79	2	2	21	49	27	4,0	32
Yleinen siisteys	289	94	0	1	13	41	44	4,3	5
Maiseman vaihtelevuus	271	88	1	1	12	44	43	4,3	10
Jokin muu	14	5	64	0	14	0	21	2,1	35
Lomakkeita yhteensä	309								

Kävijöiden tuli arvioida palveluiden ja rakenteiden laadun lisäksi palveluiden määrää. Sille kävijät antoivat yleisarvosanan 4,2 asteikolla 1–5 (taulukko 34). Yhteensä 87 % vastaajista oli palveluiden nykyiseen määrään melko tai erittäin tyytyväisiä.

Palveluiden määrän yksityiskohtaisempi arviointi tapahtui asteikolla 1–3, jossa 1 tarkoitti, että palveluiden nykyinen määrä on liian pieni ja 3 vastaavasti, että palveluiden määrä on liian suuri. Suurin osa (72 % tai enemmän) arvioi palveluiden määrän sopivaksi: arvosanojen keskiarvoksi muodostui kaikissa kohdissa noin 2 (taulukko 33).

Parhaiten alueen käyttäjien tarpeita vastasivat polkuviitoitusten ja polkureitistön määrät, joita 89 % ja 88 % vastanneista piti sopivina (taulukko 33). Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä myös polttopuiden (86 %), tiestön (86 %) ja pysäköintipaikkojen (85 %) määrään. Ennakkoinformaatiota olisi kaivannut lisää 22 % vastaajista ja yrittäjien tuottamia palveluita vastaajista oli vaila 21 %. Lisää autiotupia kaipasi 20 % vastaajista.

Taulukko 33. Mielipiteet Lentuan luonnonsuojelualueen palvelujen määrästä. Arviointi: 1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri	n	%		
Pysäköintipaikat	206	81	8	85	7	40	16	2,00	0,39
Tiestö	175	69	11	86	3	52	21	1,93	0,37
Reittien opastetaulut	164	65	13	79	7	62	25	1,94	0,45
Polkureitistö	131	52	5	88	8	81	32	2,03	0,35
Polkuviitoitukset	121	48	7	89	3	88	35	1,96	0,33
Tulentekopaikat ja laavut	115	45	10	82	8	102	40	1,97	0,43
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	101	40	4	86	10	115	45	2,06	0,37
Yleisökäymälät	122	48	13	80	7	85	34	1,94	0,45
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	101	40	12	80	8	106	42	1,96	0,45
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	106	42	6	85	9	104	41	2,04	0,39
Autiotupa	61	24	20	75	5	147	58	1,85	0,48
Lentuan luontotupa ja kahvila	165	65	7	81	13	55	22	2,06	0,44
Rantautumispaikat	80	32	13	76	11	128	51	1,99	0,49
Ennakkoinformaatio	106	42	22	73	6	102	40	1,84	0,50
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. ohjelmapalvelut)	57	23	21	72	7	147	58	1,86	0,52
Jokin muu	2	1	100	0	0	30	12	1,00	0,00
Vastanneita yhteensä	253								

Taulukko 34. Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Lentuan luonnonsuojelualueen palvelujen määrään. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	285	91	0	2	11	54	33	4,2

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiltä kysyttiin, miten heidän ennako-odotuksensa täyttyivät Lentuan luonnonsuojelualueella luonnonympäristön, harrastusmahdollisuuksien, reittien ja rakenteiden suhteen. Ennako-odotusten täyttymistä arvioitiin asteikolla 1–5 (1 = toteutui erittäin huonosti, ...5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,57 (taulukko 35). Vastaajista ainoastaan 5 %:n ennako-odotukset täyttyivät keskinkertaisesti, kaikkien muiden sitä paremmin. Edellistä heikommin odotuksia vastasivat reitit ja rakenteet, joiden kohdalla odotusten täyttymisen arvioi erittäin huonoksi 1 %, melko huonoksi 2 % ja keskinkertaiseksi 20 % vastaajista. Reittien ja rakenteiden vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin keskiarvon 4,05. Harrastusmahdollisuuksiin kohdistuneet ennako-odotukset täyttyivät heikoimmin: erittäin huonosti 2 %:n mielestä, melko huonosti 4 %:n ja keskinkertaisesti 23 %:n mielestä. Harrastusmahdollisuuksien arvosanojen keskiarvo oli 3,96.

Taulukko 35. Vastanneiden ennako-odotusten täytyminen Lentuan luonnonsuojelualueella. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

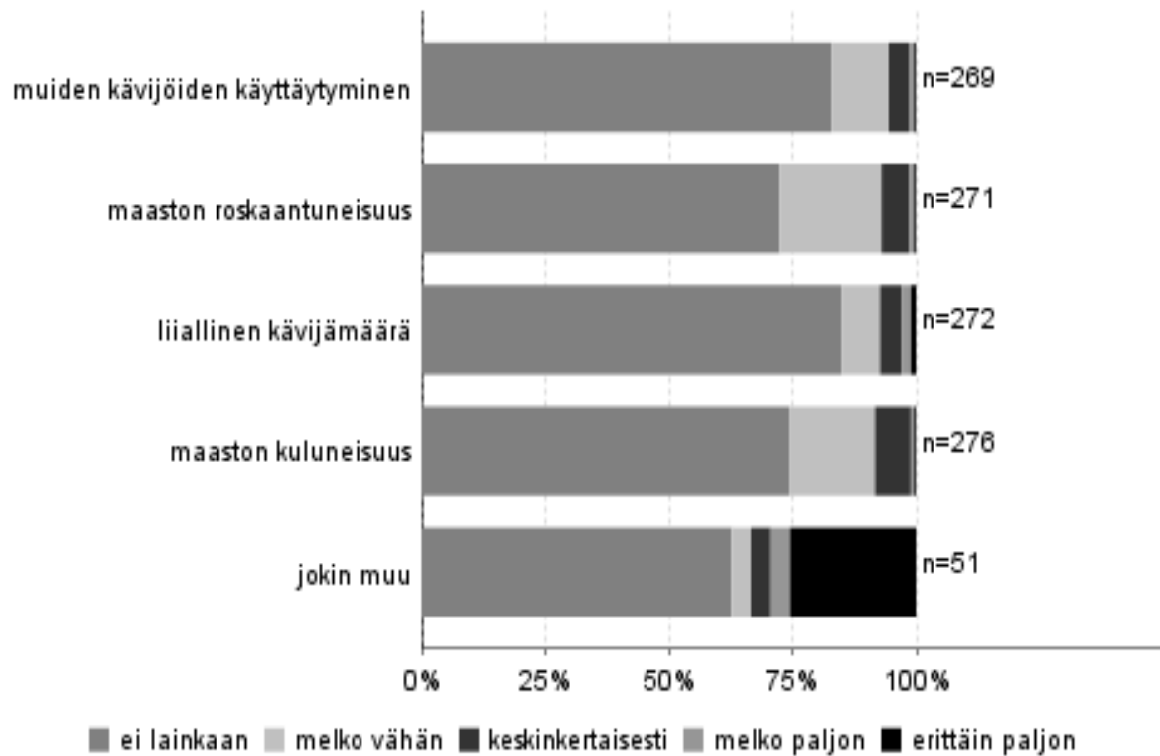
	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
	n	%							
Luonnonympäristö	296	99	0	0	5	31	63	4,57	0,61
Harrastusmahdollisuudet	275	92	2	4	23	40	32	3,96	0,93
Reitit ja rakenteet	277	93	1	2	20	45	32	4,05	0,82
Yhteensä	299								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän vierailuaan Lentuan luonnonsuojelualueella. Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon, ... 5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät kokeneet häiriötä vieraillessaan Lentuan luonnonsuojelualueella (kuva 10). Annetuista vaihtoehdoista kaikissa kohdissa yli 70 % vastanneista arvioi, ettei kyseinen tekijä häirinnyt lainkaan heidän vierailuaan. Liiallisen kävijämäärän häiritsevyys jakoi eniten mielipiteitä. Muihin häiriötekijöihin verrattuna se ei häirinnyt suurinta osaa vastaajista lainkaan, mutta toisaalta se oli ainut annetuista häiriötekijävaihtoehdoista, joka häiritsi joitakin vastaajia erittäin paljon.

Noin 18 % vastaajista oli kokenut häiritsevänä jonkin muun tekijän kuin edellä mainitut (taulukko 36). Muiksi häiritseviksi tekijöiksi oli nimetty useassa vastauksessa lahot ja vaaralliset möljät Lentuankoskella, luontotuvan kahvion kiinniolo, hyttyset, huono sää ja koloinen tie. Myös erilaiset ulkovessoihin ja kalastukseen liittyvät asiat olivat häirinneet joitakin kävijöitä.

Kuva 10. Vastanneita häirinneet tekijät Lentuan luonnonsuojelualueella.

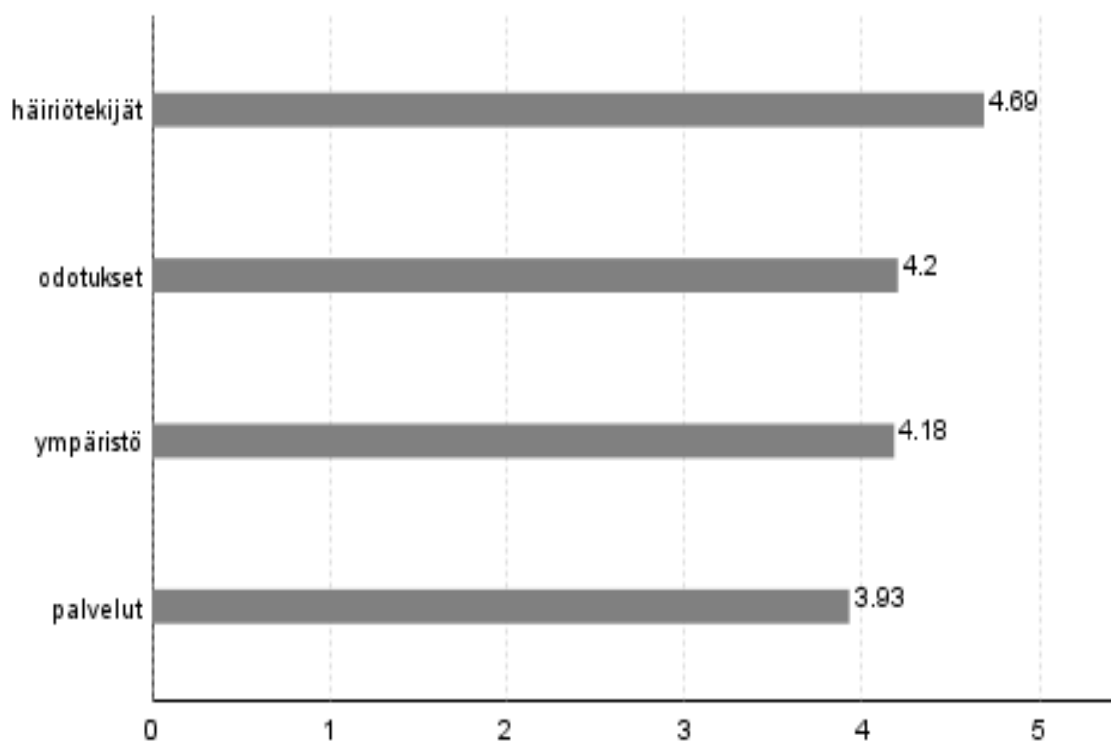
Taulukko 36. Muut vastanneita häirinneet tekijät.

Häiriö	kpl
Lahot, vaaralliset möljät	5
Kahvio ei auki	4
Hyttyset	4
Huono sää	4
Koloinen tie	2
WC (sisä-WC:n puuttuminen)	1
Huussissa haisee. Pitäisi olla kuiviketta.	1
Miesten pissiränni ulkopuolelle (luontotuvan WC:ssä)	1
Koskenlasku olisi pitänyt varata etukäteen + sää huono	1
Kalojen saanti	1
Verkkojen huono merkitseminen	1
Metsänhakuut	1
Boats (veneet)	1
Kaikki OK	1
Yhteensä	28

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Lentuan luonnonsuojelualan valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,17. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä on käytökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä kyseiseen käyntiin luonnonsuojelualueella.

Kävijätyytyväisyysindeksi on laskettu seuraavien osa-tekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häiritsevät tekijät. Lentuan luonnonsuojelualue sai muista kävijätyytyväisyyden osa-tekijöistä arvosanaksi yli 4, mutta palveluissa oli kävijöiden mielestä enemmän kehittämisen varaa (kuva 11). Palveluiden kokonaiskeskiarvoa laskivat etenkin tyytymättömyys alueen tiestöön, yrittäjien tuottamiin palveluihin ja ennakkoinformaatioon.

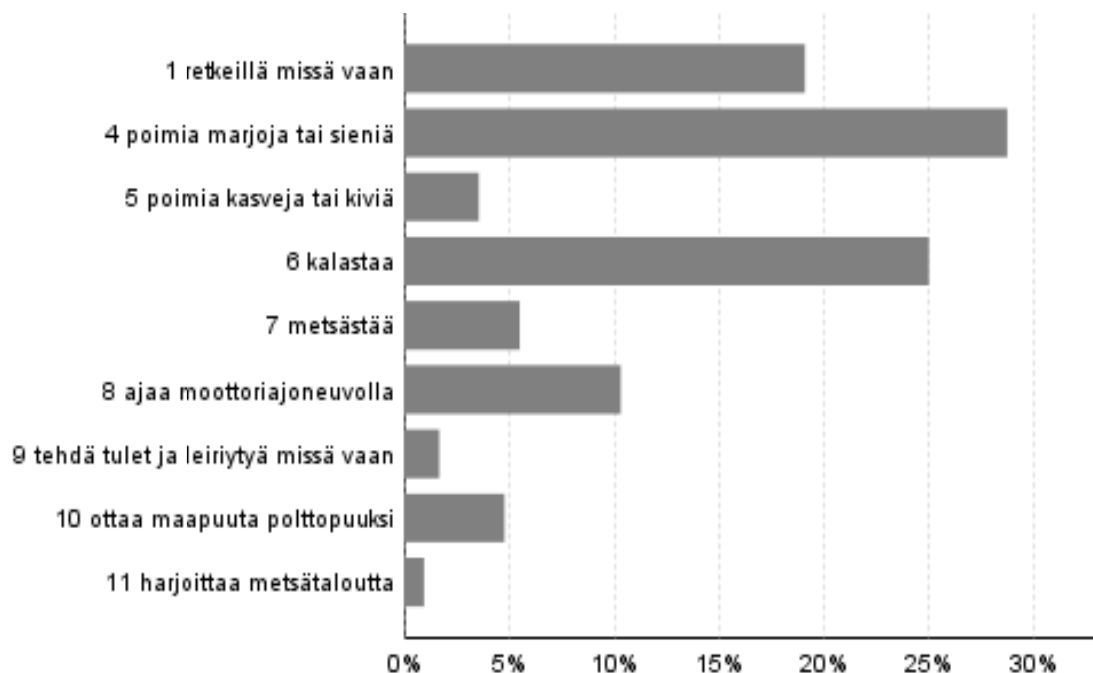
Kuva 11. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Lentuan luonnonsuojelualueella.

3.4 Aluekohtaiset kysymykset

Lentuan luonnonsuojelun kävijöiltä kysyttiin, tietävätkö he, mikä on sallittua luonnonsuojelun alueella. Yhdeksästä ehdotetusta kohdasta viisi on sallittua: liikkuminen myös reittien ulkopuolella, marjojen ja sienien poimiminen, kalastus (luvalla), metsästys (paikallisille, lukuun ottamatta suojelun alueen saaria) sekä moottorikelkalla ja -veneellä ajo (vesialueilla) (kuva 12). Sen sijaan kasvien ja kivien poimiminen, tulen tekeminen ja leiriytyminen muualla kuin niille osoitetuilla paikoilla, maapuun ottaminen polttopuuksi ja metsätalouden harjoittaminen on Lentuan luonnonsuojelun alueella kiellettyä.

Kysymykseen vastanneista 29 % oli sitä mieltä, että marjojen ja sienien poimiminen on sallittua ja 25 % tiesi kalastuksen olevan sallittua Lentuan luonnonsuojelun alueella (kuva 12). Vastajista 19 % tiesi, että retkeily missä tahansa on sallittua. Vain 10 % tiesi moottoriajoneuvolla ajamisen ja 6 % metsästyksen olevan sallittua luonnonsuojelun alueella.

Kaikki Lentuan luonnonsuojelun alueella kielletyt toiminnot olivat ainakin muutamien mielestä sallittuja (kuva 12). Mikään niistä ei kuitenkaan saanut enempää kannatusta kuin vähiten mainintoja saanut sallittu toiminta. Toisaalta parhaiten tiedossa olleen sallitun toiminnan tiesi vain alle kolmasosa vastajista. Kysymys vaikutti ilmeisen hankalalta, koska usein se jätettiin kokonaan tyhjäksi tai siihen merkittiin vain yksi toiminta. Oikeaan suuntaan vastaukset kuitenkin osuivat.

Kuva 12. Vastanneiden käsitys siitä, mikä on sallittua Lentuan luonnonsuojelun alueella. "Sallittua"-vastaukset.

Kävijätutkimukseen vastanneilta tiedusteltiin myös lisäpalveluiden tarpeellisuutta: pitäisikö luonnonsuojelun alueella olla Metsähallituksen opas, tulipaikka Lentuankosken yksityisellä luonnonsuojelun alueella, paremmat opasteet, lisää rantautumispaikkoja, enemmän yrittäjien tuottamia palveluja, kävelysilta Lentuankosken yli tai enemmän tietoa alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä.

Lähes puolet eli 46 % vastanneista koki kävelysillan Lentuankosken yli erittäin tai melko tarpeelliseksi (taulukko 37). Toisaalta 23 % oli sitä mieltä, ettei silta ole lainkaan tarpeellinen. Tulipaikan yksityisellä suojelualueella koki 44 % vastaajista erittäin tai melko tarpeelliseksi ja lisätiedon historiasta ja kulttuuriperinnöstä 40 %. Kaikki lisäpalveluehdotukset jakoivat kuitenkin mielipiteitä, ja lähes kaikissa keskiarvo oli noin 3. Vastauksia tulkittaessa on otettava huomioon, että vastausvaihtoehdoista puuttui ”en osaa sanoa” -kohta, joten osa vastanneista on siitä syystä saattanut laittaa rastin keskelle asteikkoa.

Ne, jotka kaipasivat enemmän yrittäjien tuottamia palveluja tai muita lisäpalveluja, kokivat ylivoimaisesti tarpeellisimmaksi koskenlaskuohjelman palvelun. Nykyään sitä on saatavilla etukäteen tilaten. Monet kävijät kuitenkin kaipasivat mahdollisuutta koskenlaskuun ilman varausta, kuten he kertoivat Lentuankoskella ennen olleen tapana. Myös muita ohjelman palveluja, välinevuokrausta, majoitusta, kahvila- ja ravintolapalveluita ja opasteita useammalla kielellä toivottiin muutamassa vastauksessa.

Taulukko 37. Lisäpalvelujen tarpeellisuus Lentuan luonnonsuojelualueella. Asteikko: 1 = ei lainkaan tarpeellista, ... 5 = erittäin tarpeellista.

Lisäpalvelu	Yht.	1		2		3		4		5		Med	Keskiarvo	Keskihaj.
	n	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%			
Metsähallituksen opas	220	46	21	35	16	68	31	40	18	31	14	3	2,9	1,32
Tulipaikka Lentuankosken yksityisellä luonnonsuojelualueella	222	42	19	39	18	43	19	62	28	36	16	3	3,0	1,37
Paremmat opasteet	212	35	17	42	20	86	41	39	18	10	5	3	2,8	1,08
Lisää rantautumispaikkoja	203	56	28	49	24	73	36	19	9	6	3	2	2,4	1,07
Enemmän yrittäjien tuottamia palveluja	188	67	36	31	16	52	28	19	10	19	10	2	2,4	1,33
Kävelysilta Lentuankosken yli	226	53	23	20	9	50	22	49	22	54	24	3	3,1	1,48
Enemmän tietoa alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä	214	24	11	25	12	78	36	50	23	37	17	3	3,2	1,20
Muu	26	8	31	1	4	8	31	2	8	7	27	3	3,0	1,59

Kävijätutkimukseen osallistuneilta kysyttiin lopuksi, missä vierailunsa vaiheessa he vastasivat kyselyyn. Yli kolme neljännestä (77 % vastanneista) ilmoitti vastanneensa oleskeltuaan Lentuan luonnonsuojelualueella pidempään tai ollessaan poistumassa sieltä (taulukko 38). Loput 23 % täyttivät kyselylomakkeen heti saavuttuaan alueelle.

Taulukko 38. Vastausajankohta.

Vastausajankohta	kpl	%
Heti alueelle saavuttuani	71	23
Oleskeltuani alueella pidempään tai ollessani poistumassa sieltä	243	77
Yhteensä	314	100

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi 45 henkilöä, mikä on noin 14 % vastaajista. Kehuja palautteissa oli 18 kappaletta, valituksia 7 kappaletta ja kehittämissuhteita 17 kappaletta. Loput 3 olivat toivotuksia tai muita kommentteja. Kaikki palautteet on koottu liitteeseen 3.

Kehuja Lentua sai kauniina, rauhallisena ja hyvin hoidettuna paikkana. Lentuankoskea ihailtiin. Lehtosaaren autiotupaan ja savusaunaan oltiin tyytyväisiä. Lentuan luontotupaa ja erityisesti kahviota kiiteltiin hyvistä pullakahveista ja ystävällisestä palvelusta.

Lentuankoskentien huonosta kunnosta ja liian yksityiskohtaisesta kävijätutkimuslomakkeesta tuli valituksia. Nämä eivät kuitenkaan kohdistuneet itse alueeseen. Yksi vastaaja oli pettynyt luontopolkuun ja yksi oli havainnut puutteita autiotuvassa.

Lentuankoskella toivottiin kiinnitettävän enemmän huomiota turvallisuuteen: ehdotettiin lahojen möljiä korjausta ja kaiteiden rakentamista. Lisäksi osa vastaajista oli sitä mieltä, että kävelysiltaa ei missään nimessä saa rakentaa kosken yli, kun osa taas odotti innolla sen rakentamista. Vessojen kehittämiseen eri tavoin tuli ehdotuksia. Kalastajat, veneilijät ja uimarit ehdottivat kalastusmahdollisuuksien, veneluiskien, laitureiden ja uintipaikkojen parantamista. Paikan rauhallisuus toivottiin säilytettävän: alueelle ei haluttu liikaa rakennuksia eikä palveluita isommassa mittakaavassa. Sen sijaan kahvilapalveluiden parantamista, venevuokrausta, enemmän tietoa englanniksi, opasteita päätieltä Kallioniemen luontopolun pysäköintipaikalle ja ohjeita autiotuvan oikeanlaisesta käytöstä toivottiin.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Lentuan luonnonsuojelualan kävijöiden sukupuolijakauma oli hyvin tasainen: hieman yli puolet kävijöistä oli naisia ja vastaavasti vajaa puolet miehiä. Kävijöiden keski-ikä oli 49,61 vuotta ja suurin kävijäryhmä olivat 55–64-vuotiaat. Kyselyyn vastanneista kävijöistä suurin osa oli suomalaisia (88 %). Ulkomaalaisten suurin ryhmä olivat saksalaiset. Suomalaisista matkailijoista selvä enemmistö saapui Lentualle luonnonsuojelualan lähialueelta Kuhmosta (26 %).

Koulutuksenaan Lentuan luonnonsuojelualan kävijöillä oli yleisimmin joko ylempi yliopistotai korkeakoulututkinto tai opistotasoinen koulutus. Kyselyyn vastanneista lähes 80 % tuli puistoon 2–5 hengen seurueessa, joka yleisimmin koostui oman perheen jäsenistä tai ystäväistä. Suurin osa kävijöistä saapui Lentualle henkilöautolla tai matkailuautolla.

Lentuan luonnonsuojelualueella vierailaan eniten kesäaikana, jolloin vilkkainta on heinäkuussa. Viikonpäivien välillä ei saapumisessa ollut juuri eroja, alkuvuokosta alueelle saavuttiin hieman harvemmin kuin muina viikonpäivinä. Vuorokaudenaikaa tarkastellen suurin osa kävijöistä saapui luonnonsuojelualueelle alkuiltapäivästä.

Lähes puolelle vastaajista Lentuan luonnonsuojelualue oli yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista. Kävijöistä 85 % oli päiväkävijöitä, joiden käynti luonnonsuojelualueella kesti keskimäärin kaksi tuntia. Yöpyjät viipyivät alueella keskimäärin 2,4 vuorokautta. Yli puolet kyselyyn vastanneista oli käynyt luonnonsuojelualueella ennenkin. Monille kävijöille alue oli tuttu jo vuosikymmeniä ennen luonnonsuojelualan perustamista.

Vastaajien tiedot Lentuan luonnonsuojelualueesta perustuivat useimmiten tuttavilta, ystävilta tai sukulaisilta saatuihin tietoihin tai paikka oli kävijöille entuudestaan tuttu. Tietoa luonnonsuojelualueesta oli saatu myös Metsähallituksen luontokeskuksesta tai verkkosivuilta sekä esitteistä ja oppaista.

Lentuan selvästi suosituimpia käyntikohteita olivat luontotupa ja Lentuankoski, joissa molemmissa vieraili yli 80 % vastaajista. Lentuan luontopolulla kävi reilu neljännes vastaajista. Lehtosaaressa ja muissa Lentuan saarissa vieraili 5 % vastaajista kummassakin. Muissa kohteissa vierailleet olivat liikkuneet Lentuan vesialueilla.

Lentuan luonnonsuojelualan kävijöiden tärkeimmät virkistysmotiivit olivat maisemat, luonnon kokeminen ja rentoutuminen. Vähiten tärkeää oli jännityksen kokeminen ja tutustuminen uusiin ihmisiin luonnonsuojelualueella vierailtaessa.

Luonnonsuojelualueella kävijöiden suosituimmat toiminnot olivat luontotuvassa käynti, kävely ja kahvilassa käynti. Sukupuolten välillä oli harrastusten suosiossa eroja naisten eduksi eväsretkilyssä ja kasviharrastuksessa. Kalastus ja sen eri muodot taas olivat suosituimpia miehillä.

Kyselyyn vastanneet olivat keskimäärin melko tyytyväisiä Lentuan luonnonsuojelualan palveluihin ja rakenteisiin. Käytetyimpiä rakenteita olivat pysäköintipaikat ja tiestö. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Lentuan luontotupaan ja kahvilaan, jota vastaajista 95 % piti melko tai erittäin hyvänä. Vastaajista 87 % oli palveluiden määrään melko tai erittäin tyytyväisiä. Ympäristötekijöistä kävijät arvostivat eniten Lentuan luonnonsuojelualan maiseman vaihtelevuutta. Yleinen sekä reittien ja rakenteiden turvallisuus arvioitiin hieman heikommiksi.

Kävijöiltä kysyttiin myös mielipidettä lisäpalveluiden tarpeesta luonnonsuojelualueella. Ehdote-
tuista lisäpalveluista kaivattiin eniten lisätietoa alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä sekä käve-
lysiltaa Lentuankosken yli, joskin osa kävijöistä vastusti siltaa jyrkästi. Vastaajien itse ehdottamis-
ta lisäpalveluista olisi eniten kaivattu koskenlaskua, erityisesti ilman ennakkovarausta, kuten sitä
ennen on ollut tarjolla.

Pääsääntöisesti vastaajat eivät kokeneet häiriötä vieraillessaan Lentuan luonnonsuojelualueella.
Lomakkeessa ehdotettujen asioiden ohella vastaajia olivat erityisesti häirinneet Lentuankosken
lahot, vaaralliset möljät, kahvion kiinniolo heidän vierailuajankohtanaan ja koloinen Lentuankos-
kentie. Kävijöiden ennako-odotukset olivat täyttyneet melko hyvin. Parhaiten odotuksia vastasi
luonnonympäristö, joka täytti 95 %:n ennako-odotukset joko melko tai erittäin hyvin. Harras-
tumahdollisuuksiin kohdistuneet ennako-odotukset täyttyivät heikoimmin.

Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttaneensa 100 euroa käynnillään Lentuan luonnonsuojelualu-
eella ja sen lähialueella. Luonnonsuojelualueella tai sen lähialueella yöpyneet kuluttivat keski-
määrin 152 euroa ja päiväkävijät 7 euroa. Lähialueen ulkopuolelta saapuneet kotimaiset matkaili-
jat käyttivät rahaa käynnillään eniten, keskimäärin 166 euroa, ja ulkomaiset matkailijat keskimää-
rin 105 euroa. Lähialueen asukkaat käyttivät matkansa aikana keskimäärin 3 euroa. Lentuan luon-
nonsuojelualueen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden
2011 käyntimäärällä laskettuina lähes puoli miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 7 henki-
lötyövuotta.

Vapaassa palautteessa Lentuan luonnonsuojelualue sai kehuja rauhallisesta ja hyvin hoidetusta
ympäristöstä sekä erityisesti Lentuan luontotuvan kahvion leivonnaisista ja ystävällisestä palve-
lusta. Moitteita tuli Lentuankoskentien huonosta kunnosta. Kehittämisehdotuksia annettiin lahojen
rakenteiden korjaamiseen, vessojen parantamiseen, Lentuankosken kävelysillan puolesta ja vas-
taan sekä kahvila- ja ohjelmapalvelujen ja maasto-opasteiden kehittämiseen.

Yhteenvedona voi todeta, että suurin osa kävijöistä on ollut tyytyväisiä vierailuunsa Lentuan luon-
nonsuojelualueella. Luonnonsuojelualueen valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväi-
syyssindeksi oli 4,17 asteikolla 1 (erittäin huono) – 5 (erittäin hyvä). Indeksillä on häiriötekijöistä,
odotuksista, ympäristöstä ja palveluista annettujen arvioiden keskiarvo.

4.2 Vertailu aiempaan tutkimukseen

Metsähallitus toteutti vuonna 2005 Lentuan luonnonsuojelualueen luontomatkailun kehittämis-
hankkeen, jonka tarkoituksena oli tuottaa Lentuan luontomatkailusuunnitelma. Osana tätä hanket-
ta ja koko Ystävyyden puiston kävijätutkimusta tehtiin samana vuonna edellinen Lentuan luon-
nonsuojelualueen kävijätutkimus. Tässä luvussa vertaillaan nyt tehdyn kävijätutkimuksen tuloksia
vuonna 2005 tehtyyn Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimukseen (Haverinen 2005). Ver-
tailussa esitetään, miten kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön ajallinen ja alueellinen
jakautuminen ja kävijätyytyväisyys ovat muuttuneet vuodesta 2005. Kävijätutkimuksia vertailles-
sa tulee ottaa huomioon, että kävijätutkimusten toteutustavassa ja kyselylomakkeissa oli eroavai-
suuksia. Näitä käsitellään kunkin kysymyksen yhteydessä.

Edellisessä kävijätutkimuksessa vastauksia kertyi yhteensä 247 kappaletta ja vuonna 2012 vastaa-
va määrä oli 314 kappaletta. Vuoden 2005 kävijätutkimus toteutettiin 2.6.–21.9.2005, kun tämän
vuoden kävijätutkimuksen toteutus oli kesäkuun puolivälistä elokuun puoliväliin. Ajallisesti edel-
linen kävijätutkimus siis kattoi yli puolitoista kuukautta pidemmän ajanjakson. Kumpikin tutki-
mus on kuitenkin tehty vilkkaimpana kesäkautena. Vuoden 2005 tutkimuksen tulokset raportoitiin
kunkin kysymyksen osalta kahtena eri kokonaisuutena. Erikseen oli käsitelty vastaukset Lentuan
luontotuvalta ja Lentuan saarista. Vuoden 2012 kävijätutkimuksen tuloksia vertaillaan tässä vuo-

den 2005 kävijätutkimuksen Lentuan luontotuvan tuloksiin, koska myös vuonna 2012 suurin osa vastauksista saatiin luontotuvalta. Vuoden 2005 kävijätutkimuksessa luontotuvalta saatiin kerättyä 216 vastausta.

Kävijöiden sukupuolijakaumassa on tapahtunut merkittävä muutos. Vuonna 2005 vastaajista miehiä oli 57 % ja naisia 43 %, mutta vuonna 2012 miehet olivat siirtyneet kävijöissä vähemmistöön: heitä oli 49 % ja naisia 51 %. Kävijät olivat vanhentuneet keskimäärin muutamalla vuodella: heidän keski-ikänsä vuonna 2005 oli 47 vuotta ja nyt 50 vuotta. Suurimpana kävijäryhmänä olivat kuitenkin säilyneet 55–64-vuotiaat. Myös ulkomaisten kävijöiden määrä on lisääntynyt huomattavasti vuodesta 2005, jolloin heitä oli noin 3 % kävijöistä. Nyt vastaava luku oli 12 %. Vuonna 2005 eniten ulkomaisia kävijöitä saapui Ruotsista ja vuonna 2012 Saksasta. Vaikka suomalaisten kävijöiden selvä enemmistö saapui Lentualle edelleen vuonna 2012 lähialueelta Kuhmosta, oli heidän suhteellinen määränsä kaikista kotimaisista kävijöistä pudonnut huomattavasti; aikaisemman tutkimuksen 37 %:sta tämän tutkimuksen 26 %:iin.

Vastaajien koulutustasoa koskevassa kysymyksessä oli vuonna 2012 yksi vaihtoehto enemmän kuin vuonna 2005. Vastaajien koulutustaso on noussut jonkin verran vuoteen 2005 verrattuna, jolloin kävijöillä oli yleisimmin joko ammattikoulu-, opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen koulutus. Vuonna 2012 yleisimpiä olivat ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto ja opistotasoinen koulutus.

Sekä vuonna 2005 että 2012 noin 80 % kävijöistä tuli puistoon 2–5 hengen seurueessa, joka koostui yleisimmin oman perheen jäsenistä tai ystäväistä. Vilkkain kuukausi sekä vuonna 2005 että 2012 oli heinäkuu. Saapumispäivistä alkuviikko oli menettänyt jonkin verran suosiotaan suhteessa muihin viikonpäiviin vuoteen 2005 verrattuna. Sen sijaan perjantai oli nyt suurin piirtein yhtä suosittu kuin muut loppuviikon päivät, mutta vuonna 2005 perjantaisin saapui suhteessa huomattavasti vähemmän kävijöitä. Vuorokaudenaikaa tarkastellen suurin osa kävijöistä saapui luonnonsuojelualueelle alkuiltapäivästä niin vuonna 2005 kuin 2012. Myös selvästi yleisimpänä saapumiskulkuneuvona oli säilynyt henkilöauto.

Suurimmalle osalle vastaajista Lentuan luonnonsuojelualue oli yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista kumpanakin tutkimusvuonna. Myös päiväkävijöiden viipymä oli pysynyt yhtä pitkänä: yleisimmin alueella vietettiin noin kaksi tuntia. Sen sijaan yöpyjät viipyivät alueella vuonna 2012 keskimäärin 2,4 vuorokautta eli hieman pidempään kuin 2005, jolloin viipymä oli yleisimmin 1–2 yötä. Niin vuonna 2005 kuin 2012 suurin osa kyselyyn vastanneista kertoi käyneensä luonnonsuojelualueella ennenkin, ja monille kävijöille alue oli ollut tuttu jo vuosikymmeniä ennen luonnonsuojelualueen perustamista.

Kävijöiden tietolähteet luonnonsuojelualueesta olivat pysyneet samoina. Useimmiten paikka oli kävijöille entuudestaan tuttu tai heidän tietämyksensä Lentuan luonnonsuojelualueesta perustui tuttavilta, ystävilta tai sukulaisilta saatuihin tietoihin. Tietoa luonnonsuojelualueesta oli saatu myös Metsähallituksen luontokeskuksesta sekä esitteistä ja oppaista.

Käyntikohteita käsittelevässä kysymyksessä oli vuosien 2005 ja 2012 kyselylomakkeissa osin eri vastausvaihtoehdot. Vuonna 2005 oli vaihtoehtoina useita Lentuan saaria erikseen nimettyinä, kun taas vuonna 2012 muille paitsi Lehtosaarelle oli yksi yhteinen vastausvaihtoehto. Vuoden 2005 lomakkeesta puuttui Lentuan luontopolku, se oli tuolloin vasta suunnitteluasteella. Myös Lentuan luontotupa puuttui vuoden 2005 vastausvaihtoehdoista, mutta se toimi haastattelupaikkana, mistä voitiin nyt todeta siellä vierailleet kävijät. Lentuan luontotupa ja Lentuankoski ovat säilyttäneet suosionsa selvästi suosituimpina käyntikohteina.

Lentuan luonnonsuojelualueen kävijöiden tärkeimpinä virkistysmotiiveina säilyttivät paikkansa maisemat, luonnon kokeminen ja rentoutuminen. Edelleen vähiten tärkeiksi koettiin jännityksen

kokeminen ja tutustuminen uusiin ihmisiin luonnonsuojelualueella vierailtaessa. Vuonna 2005 alueella harrastettiin eniten kävelyä ja luonnontarkkailua, ja vuonna 2012 luonnonsuojelualueella kävijöiden suosituimmat toiminnot olivat luontotuvassa käynti, kävely ja kahvilassa käynti. Harrastuksia koskevassa kysymyksessä oli kävijätutkimuslomakkeiden välillä jonkin verran eroja. Vuoden 2005 lomakkeessa kysymykseen oli 22 vastausvaihtoehtoa, kun nyt niitä oli 28. Vuoden 2005 lomakkeessa olleet ja 2012 lomakkeesta puuttuneet vastausvaihtoehdot olivat vaellus, maastoratsastus ja partioleiri. Lisäksi vuonna 2005 oli mahdollisuus valita ”luontotuvan näyttelyyn tutustuminen”, kun 2012 olivat erikseen vaihtoehdot ”käynti luontotuvassa” ja ”kahvilassa käynti”. Vuoden 2012 lomakkeessa oli vuoteen 2005 verrattuna uusina vaihtoehtoina koiran kanssa ulkoilu, metsästys, uinti, moottoriveneily, luontopolkuun tutustuminen ja kulttuuriperintöön tutustuminen. Lisäksi vuoden 2012 vaihtoehdoissa oli eritelty kalastuksen muotoja, kun vuoden 2005 lomakkeessa kalastukselle oli vain yksi vaihtoehto.

Vuonna 2005 yli puolet vastaajista piti erittäin hyvinä Lentuan luonnonsuojelualan pysäköintipaikkoja, luontotupaa, yleistä siisteyttä, virkistysympäristön viihtyisyyttä ja maiseman vaihtelevuutta. Laadulle lasketun keskiarvon mukaan vain yleinen siisteys sai arvon ”erittäin hyvä”. Nyt tehdyssä tutkimuksessa vastaajat olivat tyytyväisimpiä Lentuan luontotupaan ja kahvilaan. Ympäristötekijöistä kävijät arvostivat eniten luonnonsuojelualan maiseman vaihtelevuutta. Suurin osa vastaajista oli palveluiden määrään tyytyväinen niin vuonna 2005 kuin 2012. Palveluiden laatua ja määrää koskevassa kysymyksessä oli joitakin eroja. Vuonna 2005 kysyttiin kävijöiden mielipidettä Lentuan luonnonsuojelualan www-sivuista sekä painetuista esitteistä ja oppaista, mutta tätä ei kysytty nyt. Vuoden 2005 lomakkeesta sen sijaan puuttuivat autiotuvan, rantautumispaikkojen, ennakkoinformaation ja yrittäjien tuottamien palveluiden arvostelut, jotka olivat vuoden 2012 lomakkeessa. Vuonna 2005 pyydettiin arvioimaan erikseen kolme kohtaa: luontotupa, luontotuvan näyttely ja kahvila, mutta vuonna 2012 näiden tilalla oli vain yksi kohta: Lentuan luontotupa ja kahvila. Lisäksi vuoden 2005 lomakkeessa selvitettiin ympäristötekijöitä viidellä kysymyksellä ja nyt tyydyttiin kolmeen kysymykseen. Vuoden 2012 lomakkeessa tosin tiedusteltiin erikseen reittien ja rakenteiden turvallisuutta, mitä taas vuonna 2005 ei tehty.

Kummallakin tutkimuskerralla vastaajista reilusti yli 90 %:n odotukset olivat täyttyneet joko erittäin tai melko hyvin mitä tulee luonnonympäristöön. Lentuan luonnonsuojelualueella ei niin ikään vastaajien mielestä ollut merkittävästi käyntiä häirinneitä tekijöitä kumpanakaan tutkimusvuonna.

Rahankäyttöä koskeva kysymys oli tutkimusten kyselylomakkeissa hieman erilainen. Vuoden 2005 vastauksista ei kuitenkaan ollut saatu luotettavia tuloksia eikä niistä täten ollut tehty johtopäätöksiä. Näin ollen kävijöiden rahankäytön ja paikallistaloudellisten vaikutusten vertailua ei voi tehdä.

Suurin osa kävijöistä oli tyytyväinen vierailuunsa Lentuan luonnonsuojelualueella niin vuonna 2005 kuin 2012. Vuonna 2005 valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli laskettu asteikolla 1–5 niin, että 1 = erittäin hyvä ja 5 = erittäin huono. Vuonna 2012 asteikko oli sama, mutta 1 = erittäin huono ja 5 = erittäin hyvä, toisin sanoen asteikot ovat päinvastaisia. Vuonna 2005 Lentuan luonnonsuojelualan kävijätyytyväisyysindeksi oli 1,8, eli vuoden 2012 asteikolle muutettuna 4,2. Vuoden 2012 kävijätyytyväisyysindeksi oli 4,17. Alue on siis arvioitu melko hyväksi kumpanakin kävijätutkimusvuonna, mutta vuonna 2005 kuitenkin hieman tämänkertaista paremmaksi.

Edellä esiteltyjen eroavaisuuksien lisäksi muutamassa muussakin kysymyksessä oli eroja kyselylomakkeiden välillä, mutta nämä eivät näytä vaikuttaneen kävijätutkimusten tuloksiin. Vuoden 2005 kävijätutkimuksella oli myös kartoitettu joitakin asioita, joita vuonna 2012 ei ollut tutkittu, ja päinvastoin.

Lähteet

- Haverinen, S. 2005: Lentuan luonnonsuojelualan kävijätutkimus 2005. – Raportti, Metsähallituksen arkisto, Vantaa. 62 s.
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Metsähallitus 2009: Ystävyyden puiston hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 69. 142 s.
- Metsähallitus 2012: Lentuan luonnonsuojelualue. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, <<http://www.luontoon.fi/Retkikohteet/muutsuojelualueet/lentua>>, viitattu 20.9.2012.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Virkistyskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Documents/Kavijoiden%20paikallistaloudelliset%20vaikutukset.pdf>>. 16 s.

Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimuksen 2012 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Havainnot (tavoite)	Keruupäiviä
Lentuan luontotupa (LT)	Kaikki	156	13
Välisuvannon laavu (VS)	Päiväkävijät Lentuankoskella, kalastajat	99	11
Lehtosaari (LS)	Lehtosaaren autiotuvan päiväkävijät ja yöpyjät	9	laatikko autiotuvalla
Kallioniemi (KN)	Luontopolkukävijät, virkistäytyjät, uijat	36	6
<i>Yhteensä</i>		300	30

Aineistonkeruuaikataulu ja sen toteutuminen**Merkkien selitykset:**

LT = Lentuan luontotupa, VS = Välisuvannon laavu, LS = Lehtosaari, KN = Kallioniemi

Kesäkuu 2012

<i>päivä</i>	ke 13.6.	to 14.6.	pe 15.6.	su 17.6.	ti 19.6.	ke 20.6.	su 24.6.
<i>paikka</i>	KN/VS	LT	VS/LT	LT	VS/KN/LT	LT	LT
<i>kello</i>	12.30–15.30	18–21.30	12–15.30	12–16	11–16.30	11–17	11–17
<i>haastattelija</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite kpl</i>	6	12	9	12	9	12	6
<i>toteutunut kpl</i>	18/2	6	19/2	5	2/2/2	7	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							71

Kesäkuu 2012

<i>päivä</i>	ti 26.6.	ke 27.6.	pe 29.6.		pe 22.6.		
<i>paikka</i>	VS	LT	LT		LT		
<i>kello</i>	11–15.30	12–17	12–17		11–17		
<i>haastattelija</i>	Kia	Kia	Kia		T. Laakso		
<i>tavoite kpl</i>	9	12	12				
<i>toteutunut kpl</i>	3	8	10		1		
<i>lomakkeet yhteensä kpl</i>							22

Heinäkuu 2012

<i>päivä</i>	ti 3.7.	ke 4.7.	to 5.7.	pe 6.7.	ke 11.7.	to 12.7.	la 14.7.
<i>paikka</i>	VS/LT	KN	VS	LS/LT	VS	VS	LT/VS
<i>kello</i>	10–14.30	11–17	12–17	10–10.30/ 12.30–17	12.30–17	11–17	12–17
<i>haastattelija</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite kpl</i>	9	6	9	12	9	9	6
<i>toteutunut kpl</i>	3/2	6	8	2/3	6	9	2/8
<i>lomakkeet yhteensä kpl</i>							49

Heinäkuu 2012

<i>päivä</i>	to 19.7.	pe 20.7.	la 21.7.	su 22.7.	ma 23.7.	to 26.7.	pe 27.7.
<i>paikka</i>	VS/LT	KN	LT	LT	VS/LT	VS/LT	VS
<i>kello</i>	12–17	13.30–17	11.30–17	11.30–17.15	15–18	11.30–16	11.30–17
<i>haastattelija</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia
<i>tavoite kpl</i>	9	6	12	12	9	9	9
<i>toteutunut kpl</i>	12/1	0	14	23	5/1	9/1	7
<i>lomakkeet yhteensä kpl</i>							73

Heinäkuu 2012

<i>päivä</i>	la 28.7.		7.7.	19.7.	24.7.	29.7.	
<i>paikka</i>	LT/VS		LT	LT	LT	LT/VS	
<i>kello</i>	12.30–18.30		11–17	11–17	11–17	11–17	
<i>haastattelija</i>	Kia		T. Laakso	T. Laakso	T. Laakso	T.L/Kia	
<i>tavoite kpl</i>	6						
<i>toteutunut kpl</i>	1/1		2	1	2	2/6	
<i>lomakkeet yhteensä kpl</i>							15

Elokuu 2012

<i>päivä</i>	ke 1.8.	to 2.8.	pe 3.8.	la 4.8.	su 5.8.		
<i>paikka</i>	LT	LT	LT	LT	LT		
<i>kello</i>	11–18.30	11–17	11–17	11–17	11–17		
<i>haastattelija</i>	Kia	Kia	Kia	Kia	Kia		
<i>tavoite kpl</i>	12	12	12	12	12		
<i>toteutunut kpl</i>	10	3	4	6	8		
						<i>lomakkeet yhteensä kpl</i>	31
						<i>Kaikki lomakkeet yhteensä kpl</i>	261

Suunnitellun keruaaikataulun lisäksi Lentuan luontotuvan kahvion pitäjä Teija Laakso pyysi kävijöitä täyttämään kävijätutkimuslomakkeen. Näitä vastauksia kertyi 14 kpl. Ne on merkitty yllä olevaan suunnitelmaan ja toteumaan omina sarakkeinaan ja kursivoituina.

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Kysymys 10a. Vessaan puuralli lattialle kiitos! Vessan haka sisällä hankalasti kiinnipantava. Onko kompostikäymälä? Hajuhaitta! Vessan tuuletus! (luontotuvalla, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Toivoisin, ettei autiotupa leiriydytä moneksi päiväksi juopottelemaan. Selkeät ohjeet tästä asiasta näkyville, jotta ihmiset ymmärtäisivät tämän asian. Kiitos!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Kysymys 15. jokin muu on häirinnyt: Lehtosaaren tupa oli hiekkainen eikä tuvassa ollut kiehisiä. Leiriytymis-/nuotiopaikat & vetotai-paleet voisivat olla paremmin merkityt melojille :).
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Olen erittäin tyytyväinen, että Metsähallituksen väki on korjannut Lehtosaaren savusaunan lämminvesi"järjestelmän". Kiitos paljon!
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Hieno savusauna Lehtosaaren kämpällä.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Huts are very well maintained and comfortable. Thank you.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Ihan tavallinen metsäpolku, ei mitään mieleenpainuvaa. Yksi kerta riitti käydä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kävelysilta ison kosken yli on täysin tarpeeton, haittaa huomattavasti alueella tapahtuvaa koskenlaskua. Mielestäni toinen puoli Lentuankoskea saisi olla vapaa suurista ihmismääristä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kävelysiltaa ei saa rakentaa!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lankutuksella olisi laitettava uusia lankkuja, liikkussa vaarallista. (Lentuankosken möljällä, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Jos ylikulkusilta rakennetaan niin mielellään rakennettaisiin möljän kohdalta eikä niskan puolelta. (Lentuankoskelle, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Esteettömyys myös pyörätuolia käyttäville ja suojakaide/-kaiteet koko Lentuankosken matkalle huonosti liikkuvia/lapsia jne. varten.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Veneluiskan parempi ylläpito <- siihen olisi hyvä laittaa tuulen-suojaa (nimi hukassa) siis kivimuuri aallonmurtaja! Uusi tukevampi laitur, jossa paremmat veneenpitopaikat! MAHTAVA PAIKKA! Ja kiva, kun kioski toimii!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Uintipaikka tai portaat laiturilta grillikodan luona.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Uintimahdollisuuden parantaminen rannassa.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Odotan todella kävelysiltaa kosken yli :). Kiitos kun kahvio aukeaa... Peukut asiakkaille että kahvio kannattaa kun on hyvät rakennukset, siis paljon maksavia asiakkaita :).
Lvk– Retkeily - Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Alueen kalastusmahdollisuuksia ja -elinkeinoja voisi yhdistää ja tehdä houkuttelevammaksi: yksi lupa yms.
Lvk– Retkeily - Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Siikaa Lentuankoskiin.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Kysely tehdään 2012, jolloin kävijöitä (=turisteja) ehkä alueella vähemmän surkean sään takia.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Toivon, että alueen luonnonläheisyys säilyy jatkossa eikä tänne rakenneta esim. kylpylää!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kioski auki joka päivä.

Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kioski-/kahvilapalvelut kuntoon.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Erittäin kaunis ja hyvinhoidettu paikka.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kiitos maukkaasta pullasta ja kahvista.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Todella kaunis ja luonnonläheinen paikka, jonne on mukava tulla uudestaan.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Upea koski, ihana paikka sopivan lähellä Kuhmon keskustaa. Mahtavan hyvät leivonnaiset, hyvä palvelu (luontotuvalla, toim. huom.), kiva poiketa Kuhmossa käydessä. :)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ystävällinen kohtelu, maukkaat leivonnaiset (luontotuvalla, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Paikka kokonaisuudessaan siltä osin, missä kuljin, on ainutlaatuinen. Hämmästyin kävijöitten vähäistä määrää täälläoloaikana, mikä on minulle pelkästään HYVÄ ASIA :). Tämä Lentuankoski otti paikan sydämestäni ja aivan varmasti tulen takaisin. Jäi niin monta polkua taivaltamatta! Kiitos! <3 P.S. Anteeksi ruskeat läikät (lomakkeessa, toim. huom.)... pöydällä siirappia ;).
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kaunis, ihana paikka, myös rauhallinen!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hyvät kahvit ja pullat, ihanat ihmiset! (luontotuvalla, toim. huom.)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Pulla oli tosi hyvää! ((luontotuvalla) Ja sama venäjäksi, en osannut translitteroida, toim. huom.)
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehu	Ystävällinen ja miellyttävä palvelu. (luontotuvalla, toim. huom.)
Lvk– Aspa -Näyttelyt	kehu	Kiitos opastuksesta näyttelyssä (luontotuvalla, toim. huom.).
Lvk– Aspa -Näyttelyt	kehu	Perusteellinen näyttely; en ehtinyt tosin siihen perehtyä aikataulun vuoksi. Opas erittäin ystävällinen ja palvelualtis. Kiitos!
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Olisko mahdollista vuokrata venettä Lentualle. Päätien varteen opsteet, josta pääsee Kallioniemeen. Luontotupa ei ollut auki.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	More info in English would be useful. (Enemmän tietoa englanniksi olisi tarpeellista.)
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Liian yksityiskohtainen kysely. Turha kohta on varsinkin matkabudjettikysymys.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Liian paljon kysymyksiä, kun vain kävimme koskea katsomassa.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehu	Paikan päällä tehty kysely toimii paljon paremmin kuin Internetissä tehty kysely. Lisää määrärahoja Metsähallituksen tärkeään toimintaan.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Hyvää oli pulla ja kahvi! :)
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	valitus	Kysymys 15. kohta 99 jokin muu) häiritsi erittäin paljon: Kuivaniemen aukkohakkaus ilman mitään suoja-aluetta rannassa, joka on luonnonsuojelualuetta. Onkohan Metsähallitus tietoinen asiasta?
Muu	muu	Hyvää kesää!
Muu	muu	Kertulle terveisiä, tv. opiskelutoveri
Muu	valitus	Lentuankoskentien kunto, palautetta tullut erityisesti trailerin kanssa liikkuvilta.
Muu	valitus	Päällystetie aika huonossa kunnossa, pinta rikki. (Lentuankoskentie, toim. huom.)

Suomenkielinen kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Lentuan luonnon- suojelualue

METSÄHALLITUS Kävijätutkimus 2012

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Lentuan luonnonsuojelualueen kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Lentuan luonnonsuojelualueella (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Kerttu Härkönen puh. 040 743 5333 (kerttu.harkonen@metsa.fi) tai Eeva Pulkkinen puh. 040 576 8603 (eeva.pulkkinen@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Lentuan luonnonsuojelualueelle (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnilläsi...

a. Lentuan luonnonsuojelualueella (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

b. yhteensä Lentuan luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella esim. Kuhmossa (ks. kartta 2)?

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

Asun vakituisesti lähialueella (Kuhmo)

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä... (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Lentuan luonnonsuojelualueella (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät...

autiotuvassa _____ yötä	omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä
asuntoautossa _____ yötä	kodassa tai laavussa _____ yötä
tai -vaunussa _____ yötä	
muualla, missä? _____ yötä	

b. Lentuan luonnonsuojelualueen lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät...

autiotuvassa _____ yötä	asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä
hotellissa _____ yötä	omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä
vuokramökissä _____ yötä	leirikeskuksessa _____ yötä
omassa mökisä _____ yötä	ystävän tai sukulaisen luona _____ yötä
muualla, missä? _____ yötä	

Asun vakituisesti lähialueella

4. Missä päin Lentuan luonnonsuojelualuetta vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä (ks. kartta 1)? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Lentuan luontotupa Lehtosaari
 Lentuan luontopolku Muut Lentuan saaret
 Lentuankoski
 muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Lentuan luonnonsuojelualueelle? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto 7 moottoripyörä
2 henkilöauto ja asuntovaunu 8 polkupyörä tai matkailuauto
3 linja-auto 11 kanootti, kajakkia tai soutuvene
4 tilausbussi (ryhmämatka) 16 jalan
5 juna 19 moottorivene
6 lentokone

99 muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi? Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Lentuan luonnonsuojelualueella?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet _____
(jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi)

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Lentuan luonnonsuojelualueella?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystäväistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmästä
 yritysvieraista
 jostakin muusta, mistä?

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Lentuan luonnonsuojelualueella?

(vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
lintujen tarkkailu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luontopolku	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Lentuan luonnonsuojelualueella tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- 1 kävely 12 kasviharrastus 40 perhokalastus
2 sauvakävely 14 käynti luontotuvassa 60 uinti
3 lenkkeily 15 luontovalokuvaus 64 melonta
4 retkeily 17 leirikoulu 67 moottoriveneily
5 luonnon tarkkailu 18 koiran kanssa ulkoilu 83 luontopolkuun tutustuminen
6 eväsretkeily 19 suunnistus 88 kulttuuriperintöön tutustuminen
8 kalastus 20 telttailu tai muu leiriytyminen maastossa 105 kahvilassa käynti
9 lintuharrastus 36 metsästys
10 marjastus 37 mato-onginta
11 sienestys 39 virvelöinti tai uistelu
999 muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Lentuan luonnonsuojelualueella?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön LAATU					en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen MÄÄRÄ				eos	
	erittäin hyvä	5	4	3	2		1	erittäin huono	liian suuri	3		2
pysäköintipaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
reittien opastetaulut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
polkureitistö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
polkuviitoitukset		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
tulentekopaikat ja laavut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
yleisökäymälät alueella		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
autiotupa		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
Lentuan luontotupa ja kahvila		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
rantautumispaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
ennakkoinformaatio		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. ohjelmapalvelut)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Lentuan luonnonsuojelualueen palveluiden ja rakenteiden MÄÄRÄÄN?

(5 = erittäin tyytyväinen, 4 = melko tyytyväinen, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko tyytymätön, 1 = erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiin Lentuan luonnonsuojelualueella liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö		☐	☐	☐	☐	☐	
harrastusmahdollisuudet		☐	☐	☐	☐	☐	
reitit ja rakenteet		☐	☐	☐	☐	☐	

12. Onko Lentuan luonnonsuojelualue tällä matkalla...

☐	matkasi ainoa tai tärkein kohde?
☐	yksi matkasi suunnitelluista kohteista? Muita kohteita ovat: _____
☐	ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella? Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt tai aiotko käyttää rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Lentuan luonnonsuojelualueella tai muualla Kuhmossa (ks. kartat 1 ja 2)?

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
→ Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi Lentuan luonnonsuojelualueella ja muualla Kuhmossa.

Ilmoita alla (kohdat a-g), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan Lentuan luonnonsuojelualueella ja sen lähialueella. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

a. polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
b. paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
c. ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
d. kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
e. majoittuminen	_____ €
f. ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
g. muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Lentuan luonnonsuojelualueella ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

Tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 15.

Viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa

Milloin ensimmäisen kerran? Vuonna _____

Milloin viimeksi? Vuonna _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Lentuan luonnonsuojelualueella? (vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain-				erittäin	
	kaan	5	4	3	2	1 paljon
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinpaikkasi?

[_____] _____

17. Sukupuoli?

- mies nainen

18. Syntymävuosi?

[_____]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

20. Mistä sait tietoa Lentuan luonnonsuojelualueesta?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
 tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta
 Lentuan luonnonsuojelualueen luontoon.fi-sivuilta
 muilta www-sivuilta
 esitteistä tai oppaista (retkeilyopas ym.)
 TV-/radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista
 seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta
 alueen yrityksiltä (esim. ohjelmalvelut, majoitus)
 paikka on minulle entuudestaan tuttu
 mainoksista
 muualta, mistä? _____

21. Tiedätkö, mikä on sallittua Lentuan luonnonsuojelualueella? (rastita alla oleviin kohtiin mikä on mielestäsi sallittua)

- liikkua missä vaan
 poimia marjoja tai sieniä
 poimia kasveja tai kiviä
 kalastaa
 metsästää
 ajaa moottoriveneellä ja -kelkalla
 tehdä tulet ja leiriytyä missä vaan
 ottaa maapuuta polttopuiksi
 harjoittaa metsätaloutta

22. Lentualla on myös yksityinen luonnonsuojelualue (ks. kartta 1). Olisiko jokin seuraavista palveluista tarpeen Lentuan luonnonsuojelualueella ja Lentuankosken yksityisellä luonnonsuojelualueella?

	erittäin tarpeellista	5	4	3	2	1	ei lainkaan tarpeellista
Metsähallituksen opas		☐	☐	☐	☐	☐	
tulipaikka tai keittokatos yksityisellä luonnonsuojelualueella		☐	☐	☐	☐	☐	
nykyistä paremmat opasteet		☐	☐	☐	☐	☐	
lisää rantautumispaikkoja		☐	☐	☐	☐	☐	
enemmän yrittäjien tuottamia palveluita, mitä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	
kävelysilta Lentuankosken yli		☐	☐	☐	☐	☐	
enemmän tietoa alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä		☐	☐	☐	☐	☐	
muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	

23. Vastasitko Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimuskyselyyn

- heti alueelle saavuttuasi
- oleskeltuasi alueella pidempään tai ollessasi poistumassa sieltä

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, kirjoita niitä tähän.

Englanninkielinen kyselylomake

The person collecting the form will fill in this field:

number	place	visitor	interviewer	post	initials	date	time of day

Lentua Nature Reserve

METSÄHALLITUS

Visitor Survey 2012

How to fill in this questionnaire:

The information collected by this Visitor Survey will be used in the management and planning of the Lentua Nature Reserve. We hope that you answer all the questions. Please note the following instructions:

6. Read the questions with care.
7. Answer the questions **personally** by ticking the appropriate circle (○). In multiple choice responses, tick all relevant boxes (☐). In some questions, you will need to write your responses in the boxes.
8. The questions are about **your current visit** to the Lentua Nature Reserve (please see the map 1). Some of the questions are about the vicinity of the Nature Reserve (please see the map 2).
9. Please return the completed form to the interviewer, or to the place mentioned in the instructions.
10. For more information, please contact Kerttu Härkönen tel. 040 743 5333 (kerttu.harkonen@metsa.fi) or Eeva Pulkkinen tel. 040 576 8603 (eeva.pulkkinen@metsa.fi).

THANK YOU IN ADVANCE!

1. When did you arrive at the Lentua Nature Reserve (please see map 1)?

date _____ and time of day _____

2. How long did you stay or are you going to stay during this visit

- a. **in the Lentua Nature Reserve (see map 1)?** (answer in days or in hours)

About _____ days or _____ hours

- b. **altogether in the Lentua Nature Reserve and in its vicinity, e.g. in Kuhmo (see map 2)?**

About _____ days or _____ hours

I permanently live in the vicinity (Kuhmo)

3. If you stayed overnight or will stay overnight...

(if not applicable, please move on to question 4)

- a **in the Lentua Nature Reserve (map 1), how many nights did you spend or will you spend in**

an open wilderness hut	_____ nights	your own accommodation (tent etc.)	_____ nights
a campervan or caravan	_____ nights	a lean-to shelter	_____ nights
elsewhere, (where)?	_____ nights		_____ nights

- b **in the vicinity of the Lentua Nature Reserve (map 2), how many nights did you spend or will you spend in**

an open wilderness hut	_____ nights	a campervan or caravan	_____ nights
a hotel	_____ nights	your own accommodation (tent etc.)	_____ nights
a rental cottage	_____ nights	a camp centre	_____ nights
your own cottage	_____ nights	at a friend's or a relative's place	_____ nights
elsewhere, (where)?	_____ nights		_____ nights

I permanently live in the vicinity

10a. What did you think about the quality and the quantity of the services, facilities and environment during your current visit to the Lentua Nature Reserve?

Please answer each question and estimate the **quality** of the services or facilities that you used **during this visit**. If you did not use the service or facility this time, just cross the alternative "did not use". Please **always** evaluate the **quantity** of services and facilities.

Quality assessment scale 5 = very good , 4 = fairly good, 3 = neither, 2 = fairly poor, 1 = very poor

Quantity assessment scale 3 = too many, 2 = suitable, 1 = too few

	QUALITY of the environment and of the service and facility I used						did not use	The current QUANTITY of services and facilities					no opinion
	very good	5	4	3	2	1		very poor	too many	3	2	1	
parking places		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
road network		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
information boards on the routes		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
trail network		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
signposts at the trails		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
campfire sites and lean-to shelters		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
firewood in cabins and at maintained campfire places		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
toilets		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
waste disposal		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
paying attention to special needs (accessibility of routes, safety, signposts/information boards etc.)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
open wilderness hut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
Lentua Nature Information Hut and café		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
boat landing places		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
advance information		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
services provided by enterprises (e.g. organised activities)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
safety of the routes and structures		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
general safety		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
general cleanliness		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
variability of landscapes		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	
other, please specify: _____		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	

10b. How satisfied are you with the quantity of services and facilities in the Lentua Nature Reserve as a whole?

(5 = very satisfied, 4 = rather satisfied, 3 = neither one nor the other 2= rather unsatisfied, 1= very unsatisfied)

5 4 3 2 1
 very satisfied very unsatisfied

11. Did this visit to the Lentua Nature Reserve meet your expectations with regard to the following?

(5 = very well, 4 = fairly well, 3 = neither, 2 = fairly poorly, 1 = very poorly)

very well 5 4 3 2 1 very poorly

natural environment	☐	☐	☐	☐	☐
opportunities for outdoor activities	☐	☐	☐	☐	☐
routes and facilities	☐	☐	☐	☐	☐

12. On this trip, is the Lentua Nature Reserve...

your trip's only or the most important destination?

one among other intended destinations?

Other destinations are:

a non-planned destination along your route?

Main destination(s) is/are:

13. Spending

Have you spent/Will you spend money on various activities in the Lentua Nature Reserve or elsewhere in Kuhmo while on this trip (maps 1 and 2)?

yes (→ please answer the following questions)

no (→ move on to question 14)

Please tick the box that indicates whether you are estimating

your personal expenses and your share of your group's joint expenses **OR**

the total expenses of your family or group.

This is a group trip organised by a travel agency or other travel operator, costing _____ €

→ In addition, please indicate any of your other expenses in the Lentua Nature Reserve and elsewhere in Kuhmo.

Indicate below (points a–g) your total expenses for this trip **in the Lentua Nature Reserve and its vicinity**. (Write 0 (zero) in the column if you have not spent any money on the activity in question)

a. fuel or other purchases from the service station	_____ €
b. costs for local transportation (e.g. local bus or taxi trips)	_____ €
c. food and other retail shopping	_____ €
d. café and restaurant purchases	_____ €
e. accommodation	_____ €
f. organised programme and recreational services (e.g. guided tours, entry fees and exhibitions)	_____ €
g. other expenses (e.g. fishing, hunting or snowmobiling permits, equipment hire)	_____ €

14. How often have you visited the Lentua Nature Reserve before this visit? (Please answer all that apply)

This is my first visit → move on to question 15.

During past five years _____ times

When was your first visit? In _____ (year)

When was your last visit? In _____ (year)

15. Did any of the following disturb you during your current visit to the Lentua Nature Reserve?
(please respond to each alternative)
(5 = not at all, 4 = fairly little, 3 = neither, 2 = fairly much, 1 = very much)

	not at all	5	4	3	2	1	very much
erosion of the ground	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
littering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
too many visitors	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
behaviour of other visitors	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
other, please specify: _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Country of residence? _____

If you permanently live in Finland, please specify in which town:

17. Gender?

male female

18. Year of birth?
[_ _ _ _]

19. Education? (please indicate your highest level of education)

vocational training

college-level degree

university bachelor's degree

university master's degree (or other)

no vocational/professional qualification

20. Where did you find information about the Lentua Nature Reserve?
(you may choose several alternatives)

in a visitor centre or customer service point of Metsähallitus

from relatives, friends, acquaintances

from the internet pages of Metsähallitus (www.outdoors.fi)

from other internet sites

from brochures or guidebooks (hiking guidebook etc.)

from TV/radio programmes or newspaper articles

in the regional tourist agency or tourist information

from the enterprises of the area (e.g. organised activity programmes, accommodation)

the place is familiar to me from before

from advertisements

elsewhere, please specify: _____

21. Do you know what is permitted in the Lentua Nature Reserve? (please cross below the things you consider permitted)

off-trail hiking

picking berries or mushrooms

collecting plants or stones

fishing

hunting

motor boating and snowmobiling

making a campfire and camping anywhere

using brushwood for firewood

practise forestry

22. There is also a private nature reserve at Lentua (see map 1). Would one of the following services be necessary in the Lentua Nature Reserve and the Lentuankoski Private Nature Reserve?	
	very necessary 5 4 3 2 1 not at all necessary
a Metsähallitus guide	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
a campfire site or cooking shelter in the private nature reserve	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
more information boards and signposts	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
more boat landing places	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
more services provided by enterprises, please specify: _____	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
a bridge over the Lentuankoski Rapids	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
more information about the history and cultural heritage of the area	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
other, please specify: _____	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

<p>23. Did you respond to the Lentua Nature Reserve Visitor Survey</p> <p>☐ immediately after you arrived to the region</p> <p>☐ after longer residence in the area, or when you are about to leave the Lentua Nature Reserve</p>
--

THANK YOU FOR ANSWERING THIS QUESTIONNAIRE!
 If there is anything else you would like to tell us, please use the space below.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 195 Hokkanen, T. 2012: Itäisen Suomenlahden saaristolinnuston pitkäaikaismuutokset – erityisesti vuosina 1992–2011. 174 s.
- No 196 Blomberg, J. 2012: Kitkan vesiltä Pohjanlahden tehtaille – Akanlahden tukinsiirtolaitokset 1893–1964. 187 s.
- No 197 Puotunen, M. 2012: Porvoon Söderskärin majakkasaarten rakennusperintö / Byggnadsarvet på Söderskärs fyröar i Borgå. 55 s.
- No 198 Mattila, J. 2012: Kovakuoriaiskartoitukset Etelä-Suomen luontopalveluiden alueella 2009–2010. 120 s.
- No 199 Junninen, K. (toim.) 2012: Haapametsien käävät. 79 s.

Sarja B

- No 171 Yläsaari, S. 2012: Koloveden kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 70 s.
- No 172 Äijälä, M. 2012: Valtavaaran ja Pyhävaaran kävijätutkimus 2011. 53 s.
- No 173 Seppänen, S. 2012: Hossan retkeilyalueen kävijätutkimus 2011–2012. 64 s.
- No 174 Nyman, R. 2012: Pyhä–Luoston kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010. 68 s.
- No 175 Piiparinen, H., Seilonen, M. & Kuusinen, L. 2012: Kytäjän–Usmin metsäalueen kävijätutkimus 2011. 54 s.
- No 176 Korkalainen, H. 2012: Tiilikkejärven kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 51 s.
- No 177 Karlin, A. 2012: Perämeren kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 57 s.
- No 178 Olin, K. 2012: Lentuan luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2012. 61 s.
- No 179 Pulkkinen, K. 2012: Hiidenportin kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 57 s.

Sarja C

- No 120 Kyöstilä, M., Sulkava, P., Rauhala, T. & Ylläsjärvi, H. 2012: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston reitistösuunnitelma 2011. 98 s.
- No 121 Metsähallitus 2012: Simojärven ja Soppanan Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2025. 77 s.
- No 122 Metsähallitus 2012: Teijon retkeilyalueen ja Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2011–2026. 112 s.
- No 123 Lapin ympäristökeskus 2012: Kilpiaavan hoito- ja käyttösuunnitelma. 60 s.
- No 124 Piironen, A. 2012: Eteläisen Kaupunginlahden ja Pohjoislahden–Tiilitehtaanmäen alueen pienpetojen pyyntisuunnitelma. 36 s.
- No 125 Forststyrelsen & Nylands miljöcentral 2012: Skötsel- och användningsplan för Ekenäs och Hangö östra skärgård. 136 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-446-979-1 (pdf)

julkaisut.metsa.fi